

PLUSTAAK

WERKBOEK 4/5

ONTWOORDEN

TAAL
LEZEN
BOORCHTEN

Gebruiksaanwijzingen

In dit boekje staan de antwoorden van vragen en opdrachten uit het werkboekje.
Met dit boekje kun jij je werk zelf nakijken.

Bij sommige opdrachten moet je zelf iets schrijven.

Bij die opdrachten staan natuurlijk geen antwoorden.

Vaak staan er dan wel voorbeeld-antwoorden.

Lees dan je eigen antwoorden nog eens door en vergelijk ze met het voorbeeld.

Soms staan er aanwijzingen waar je op kunt letten als je je eigen tekst nog eens doorleest.

Je kunt je tekst ook aan iemand uit je groep laten lezen.

Of aan de meester of juf.

Zij kunnen dan wel vertellen wat ze van jouw tekst vinden.

Succes!

DELUBAS
Educatieve Uitgeverij
van Ostadeplein 8
5151 SW Drunen
Telefoon: 0416 380482
Fax: 0416 322647
www.delubas.nl

AUTEURS: E & M Marelus
Ine van Bochove
Toos Dux - Bodegraven

ILLUSTRATIES: Adri Smit

VORMGEVING: Adri Smit
Thijs van Wijngaarden

OMSLAG: Carla Gerritzen

BRONNEN: Zie werkboek

ISBN 90 5300 036 4 (antwoordenboek 4/5)

Copyright © DELUBAS Educatieve Uitgeverij
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

1 Welk woord past in de zin. Vul dat in.

Vlug propt Waldo het briefje in zijn zak. Hij moet Dafne en haar **vader** redden. Voordat het te laat is. **Snel | Vlug** begint hij zijn spullen bij elkaar **te** zoeken. Waldo kan zijn zaklantaarn niet vinden. **Hij** moet Dafne dus bevrijden voor het donker **wordt**. Waldo propt alles in zijn rugzak. De **reddingsactie | bevrijding** kan beginnen. Waldo is er klaar voor. **Hij** loopt de trap af en pakt **de** hondenriem. 'Kom mee, Banjer. We hebben een **gevaarlijke | moeilijke | spannende | zware** klus te doen. Jij moet me **helpen**.' Het duurt lang voordat Waldo bij de **fabriek** is. Banjer blijft telkens staan. Eindelijk zijn **ze** bij de Knispers-fabriek. Het is er heel **stil**. Geen boef te zien. Nou ja, **ééntje | één**. Hij kijkt vreselijk gemeen. En hij **staat** bij de ingang. Hoe komen we **langs | voorbij** die man? 'Als ik het seïn **geef**, ren jij langs die man. Zie **je** die afvalbakken? Daar moet je je **achter** verstoppen. Ik doe net of ik **je | jou** kwijt ben.

Dan laat die man **me | mij** er wel door. Daarna sluipen we **naar** de fabriek. Nou, wat vind je **ervan**? 'Tja...' 'Oké,' zegt Waldo. 'Bij 'drie' ren **je** weg. Eén... twee... drie!' Banjer kijkt **goed** uit bij het oversteken. Hij neemt **een** aanloop en rent door de ingang.

2 In het stukje hiernaast zijn 8 woorden weggelaten. Zet een streepje met een nummer op de plaats waar je een woord mist. Zo:

Banjer duikt snel ✓¹ de bosjes.

3 Welke woorden zijn weggelaten? Zet het woord bij het nummer.

✓¹ in

✓² aan

✓³ zijn | het

✓⁴ vooruit | ga

✓⁵ rond

✓⁶ waar

✓⁷ en Banjer

✓⁸ alle | de

Banjer duikt snel ✓¹ de bosjes. Hij sluipt naar de afvalbakken. Waldo is ✓² de beurt. Met een sip gezicht gaat hij naar de boef. Dan zet Waldo ✓³ geheime wapen in. Hij kijkt zo zielig als je nog nooit gezien hebt. Waldo heeft dit al vaak gedaan. Bij zijn moeder werkt het altijd. 'Nou ✓⁴ dan maar,' zegt de man, 'als je maar snel terug bent. En waag het niet om ✓⁵ te snuffelen.' Waldo loopt door de ingang. Het is gelukt, hij is langs die man. 'Banjer, ✓⁶ zit je?' Al zoekend verdwijnt Waldo om een hoek. Stiekem sluipen Waldo ✓⁷ naar de fabriek. Ze kruipen langs de muur. Zo komen ze bij de kantoren. Banjer houdt de wacht. En Waldo gluurt door ✓⁸ ramen. Bij het laatste raam duikt Waldo naar beneden. Hij wenkt Banjer. Waldo heeft iets ontdekt...

- 1 Zoek de eerste zin. Zet daar een 1 bij. Zet bij de laatste zin een 6.

(3) We kwamen bij een sloot.

6 Maar ik durfde echt niet.

2 De koeien trokken zich helemaal niets van ons aan.

(4) Mijn broer nam een aanloop en sprong naar de overkant.

1 Samen met mijn broer liep ik door het weiland.

(5) Hij riep: 'Kom op, je kunt er met gemak overheen.'

- 2 In welke volgorde horen de zinnen? Geef ze het juiste nummer.

5 En met volle maag zwemmen is niet goed.

3 Weet je waarom?

1 We eten 's avonds altijd om een uur of zes.

4 Ik moest 's avonds al om zeven uur afzwemmen.

6 Je kunt dan kramp krijgen.

2 Vandaag echter moesten we heel vroeg eten.

- 3 In welke volgorde horen deze zinnen? Geef ze het juiste nummer.

2 In het bos was het lekker koel, maar in de zon was het toen niet om uit te houden.

5 Gelukkig kon ik het laatste stukje weer in de schaduw rijden.

3 En natuurlijk kreeg ik een lekke band toen ik in de volle zon reed.

6 Ik kwam dan ook lekker afgekoeld weer thuis.

1 Gisteren heb ik een heel stuk gefietst.

4 Banden plakken is een werkje van niks, maar in de zon ... pfff.

- 4 Geef de zinnen het juiste nummer. Zet een kruis voor de zin die er niet bij hoort.

3 Nu denken ze toch dat het komt doordat het publiek het dier gevoerd heeft.

2 Ze wisten eerst niet precies hoe dat nou kwam.

1 In de dierentuin van Rotterdam is een baby-olifantje dood gegaan.

X De oppassers hebben haar altijd voldoende te eten gegeven.

5 Dom van die mensen hoor.

4 En dat is ten strengste verboden.

(baby-olifantjes drinken bij hun moeder, die hoeft je geen eten te geven)

Stel je voor:

Je bent Piet of Antonia Goederaad.
Er zijn heel veel kinderen die jou
een brief, een fax of e-mailtje sturen.
Eén van die kinderen is Toon.
Hij schrijft het volgende:
(vul achter Beste maar in wat je wilt:
Piet of Antonia)

Beste Piet | Antonia

Ik heb iets heel geks meegemaakt. Ik slaapwandelen nogal vaak. Mijn oma woont vlak bij ons. Laatst waren mijn vader en moeder bij haar. Mijn vader had de krant vergeten mee te nemen voor haar. Toen ze weer thuis waren, vroeg hij of ik 'm even wilde brengen. Dat deed ik. Toen ik weer thuis was, ging ik naar bed. Maar midden in de nacht ging ik op mijn blote voeten naar buiten en liep naar het huis van mijn oma. Misschien dacht ik wel dat mijn vader en moeder daar nog waren. Toen ik er bijna was, stopte er een auto naast me. Het was de politie. Zij hebben me naar huis gebracht. Wat een gek avontuur hè?

Met vriendelijke groeten

Toon van Loon

P.S.: Schrijf je me terug?

Schrijf een briefje terug aan Toon.

- Vertel ■ wat je van zijn brief vindt,
■ wat je van zijn avontuur vindt,
■ of je ook wel eens zoiets meegemaakt hebt,
■ en misschien heb je ook nog een goede raad voor hem.

Heb je een leuke brief terug geschreven?

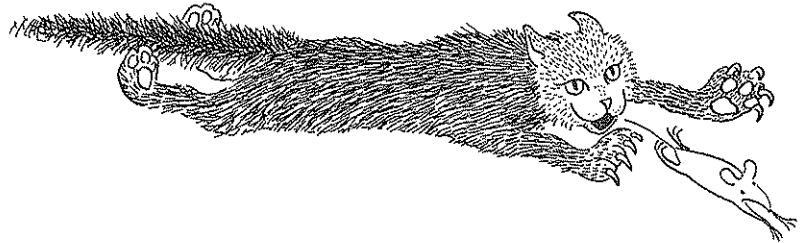
Lees je brief nog eens na. Kijk dan eens naar de volgende punten:

- Wat staat er boven je brief? Je kunt het best beginnen met Beste Toon of zoiets.
- Hoe begint je brief? Bedank je Toon voor zijn brief? Dat is wel een goed begin.
- Zeg je ook wat je van de brief van Toon vindt? En wat je van zijn avontuur vindt?
- Heb je ook iets over jezelf terug geschreven?
- Heb je ook een goede raad gegeven? Het is niet echt nodig, maar het kan wel.
- Hoe eindigt je de brief? Doe je Toon de groeten? Of heb je een ander slot bedacht?
- Eindigt je brief met je eigen naam? Dat moet eigenlijk altijd.

Schrijf ook maar eens een leuke brief aan een vriendje of vriendinnetje, of aan je opa of oma. Ze vinden het vast wel leuk om een brief van jou te krijgen.

Succes.

- 1 Hieronder staan 5 woorden. Schrijf een klein stukje waarin het woord voorkomt. Onderstreep het woord in je stukje. Maar let op: iemand die het stukje leest en het woord niet kent moet kunnen begrijpen wat het woord betekent.

*Controleer of de woorden ook in je stukje staan.
En als je een stukje leest, snap je dan wat het betekent?
We geven van elk woord een voorbeeld:*

- ommetje maken: *Mijn opa gaat vaak een eindje wandelen.
'Ik ga even een ommetje maken', zegt hij dan.*
- tentoonstelling: *We maken een tentoonstelling van onze kleiwerkjes, tekeningen enzovoort.
Onze ouders kunnen dan goed zien, wat we gemaakt hebben.*
- kunstschilder: *Mijn oom is kunstschilder, hij maakt de prachtigste schilderijen.*
-
- beeldhouwer: *Die beeldhouwer verkoopt de meeste beelden die hij maakt.
Alleen de mooiste beelden houdt hij zelf.*
-
- slank: *Als mijn zus vindt dat ze te dik wordt, gaat ze minder eten.
'Ik wil slank blijven', zegt ze dan.*
-

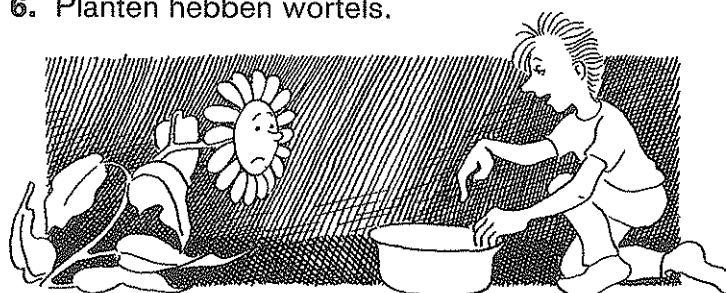
- 2 Welk woord hoort op de open plaats te staan? Schrijf dat erachter.

- We zaten lekker in het zonnetje voor het restaurant. De ober had ons net onze sorbet gebracht. We zaten op het ... ■ **terras**
- Mijn vader rekende af. Hij vond dat de ober ons goed bediend had. Daarom gaf hij de ober een euro extra. Mijn vader gaf de ober een ... ■ **fooi**
- Gisteren zijn we op vakantie gegaan. Maar in België stonden we een tijd stil. Doordat er een caravan gekanteld op de weg lag, was er een ... ontstaan. ■ **file**
- Dit is een nieuw ... Er is in ons land nog nooit zo hoog gesprongen. Wat een goede prestatie! ■ **record**

- 1 Op de stippen in het verhaal hoort nog een zin. Zoek de zin op. Zet het nummer van de zin op de juiste plaats. Er zijn twee zinnen die je helemaal nergens in het verhaaltje kunt plaatsen. En ... er is een plaats waar je niets hoeft in te vullen!

Je zou raar opkijken als iemand je vroeg: 'Wat is het verschil tussen planten en dieren?' 2 ! Planten hebben bladeren. 3 ! 6 . Dieren hebben geen wortels. Toch zijn er ook overeenkomsten. 1 . Een plant maakt zijn voedsel zelf: uit het water dat hij met de wortels uit de grond opzuigt en uit het zonlicht. Kijk, en daar heb je meteen het belangrijkste verschil tussen planten en dieren. Een plant staat zijn hele leven op een plaats. Dat kan ook makkelijk, want een plant hoeft niet op stap te gaan om aan voedsel te komen.

1. Bijvoorbeeld: dieren eten en planten hebben ook voedsel nodig.
2. Dat zie je toch zo
3. Dieren hebben die niet
4. Honden gaan soms naar het asiel
5. Je moet planten natuurlijk water geven
6. Planten hebben wortels.

- 2 Welke titel past het best bij het verhaaltje in opdracht 1? Kleur het rondje voor het goede antwoord.

- ☐ ZON EN WATER
☒ VERSCHIL TUSSEN PLANTEN EN DIEREN
☐ PLANTEN EN DIEREN MOET JE GOED VERZORGEN
☐ PLANTEN HEBBEN BLADEREN

- 3 In de tekst bij opdracht 1 staat dat planten op hun plaats blijven staan. Had daar ook kunnen staan: Planten bewegen niet? Leg kort uit waarom wel of waarom niet.

Nee, planten bewegen wel. Als het waait, zie je ze heen en weer gaan. Maar ze kunnen zich niet verplaatsen.

- 4 Het wonen in een stad of dorp is heel verschillend. Schrijf de verschillen die genoemd worden op in de tabel.

Wonen in een dorp of in een stad is soms een heel verschil. Er zijn mensen die liever in een dorp wonen, maar er zijn er ook genoeg die dit echt niet zien zitten. In een stad is het meestal drukker, er zijn meer winkels en je kunt er beter uitgaan. In een dorp kun je meestal beter spelen. Vooral in een kleiner dorp. En je ziet er meer van de natuur, van de planten en de dieren.

VERSCHILLEN TUSSEN HET WONEN IN EEN STAD OF DORP

In een stad ...

**is het drukker
zijn meer winkels
kun je beter uitgaan**

.....

In een dorp ...

**kun je meestal beter
spelen
zie je meer van de
natuur
(is het rustiger)**

.....

- 1 Lees het verhaal snel en goed. Telkens staan er drie woorden schuin. Zet een streep onder het woord dat in de zin hoort. Vraag een stopwatch aan de juf. Meet met de stopwatch hoe lang je leest.

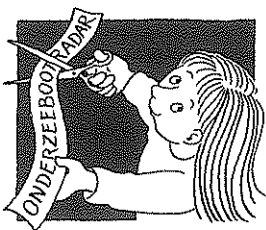
Hij is bang voor spoken, daarom kan hij niet slapen slaper slapend. Hij heet Pepijn en is het broertje van Iris. Iris heft heeft heet hem zeker honderd keer verteld dat spoken niet betaal beslaan bestaan. En Fauve wel duizend keer. Maar Pepijn gelooft het niet. Zijn gezwicht gewicht gezicht ziet nogal wit. 'Het is net een kaars,' zegt Fauve. 'Hoeft Hoest Hoed niet,' zegt Iris 'kaarsen kunnen ook rood zijn, of groen, gal gul geel en blauw, of met spikkeltjes.' Fauve schudt haar hoofd. 'Die zijn zin zon geverfd. Echte kaarsen zijn wit.' 'Dat zeg jij alleen raam maar waar omdat je zelf wit bent.' 'Waar slaat dat nou om of op!' 'Nou,' zegt Iris, 'wij hebben heel toevallig donkere kaarsen. Dat vind wind vrind ik mooi. Ik ben ook donker.' Fauve stampst op de gromt grot grond van drift. 'We hadden het niet over jou, sufferd,' schreeuwt ze. 'We harder hadden handen het over hem.' Ze wijst naar Pepijn, want die is er erg en ook nog. Ja dat was waar. En Pepijn moet naar bek bad bed, maar hij ziet er heel erg wakker uit tuit ruit. Fauve schaamt zich opeens een beetje. Ze wilde niet echt klauw kwaad kwaal worden. Het kwam zo maar. 'Denk je dat je nu kan slapen?' vraagt vaagt vracht ze aan Pepijn. 'Tuurlijk niet,' antwoordt Iris, 'je hebt Pepijntje bang bank ban gemaakt.' 'Hoe kom je daarbij? Hij was al bang! Trouwens ik voeg vloek vroeg het niet aan jou.' 'Kan je slapen?' vraagt ze nog een keer keet kleed. Ze kijkt Pepijn zo vriendelijk aan als ze kan. 'Je moe moet moeite schreeuwen,' zegt hij 'dan gaan de spoken weg. Spoken houden nooit van lawaai.'

Hoe lang las je? *Minder dan 3 minuten? Dan heb je het goed gedaan. Lukt dat niet, lees het verhaal dan nog een keer. Heb je meer dan 3 fout? Let op, dan lees je te snel.*

- 2 In het volgende stukje staan telkens 2 woorden verkeerd. Ze staan omgekeerd. Onderstreep deze woorden.

'Spoken bestaan niet,' roept Iris voor de zoveelste keer. 'Ze wilden dat ik ze met meeinging,' gaat Pepijn door, 'en toen zei ik lekker niks.' Iris zucht. Ze moet anders het aanpakken. Ze gaat liggen, op de grond. Ze trappelt met benen haar onder het bed. 'Ksst! Jullie moeten naar huis gaan, spoken gemene.' 'Nietes, kan niet,' zegt Pepijn meteen, 'want spoken zijn thuis al. Ze wonen hier.' Iris schuift het gordijn open en dicht. 'Ksst, ksst...' sist ze. Dan staat ze bij de klerenkast. Het is een grote; er kunnen misschien zes wel mensen in. Iris geeft er een felle trap tegen tot krakt het. 'Ksst, weg jullie, ophoepelen, ophoepelen, allemaal!' 'Kijk, je hebt een deuk in mijn kast geschopt,' Pepijn piept. Maar Iris is tevreden. 'Zo,' zegt ze, wrijvend in haar handen. 'Ik heb alle spoken weggejaagd. Hè goed? Ik ben de spokenjager.' 'D'r zit een deuk in m'n kast,' piept opnieuw Pepijn. Het klinkt als huilen. 'Als mamma dat ziet...'

Van lange woorden kun je heel veel andere woorden maken.

Bijvoorbeeld van het woord: **onderzeebootradar**.

Je kunt daarvan maken: onder, zee, boot, radar, rad, zeeboot, enzovoort.

Maar je mag de letters ook door elkaar gebruiken:

boor, rat, zon, zonder, boter, draad, enzovoort.

- 1 Maak zoveel mogelijk woorden met het woord: **raketlanceerinstallatie**.

Bijvoorbeeld: raket, lanceer, lanceerinstallatie, installatie, lanceren, raketten, installeren, teer, lak, klas, leraar, reet, race, lans, leer, in, stal, lat, taal, kaal, lenen, te, las, teil, steil, reis, rel, relaas, kat, tak, rat, kar, raken, tellen, steken, ster, sterren, en, raak, stelen, en nog veel en veel meer!

- 2 Zet een streep onder het langste woord dat je net met losse letters hebt gemaakt.

Hoeveel letters telt dit woord?

Probeer een woord te maken

dat nog meer letters telt.

raketlanceerinstallatiekar

- 3 Bedenk zelf 4 heel lange woorden, waar je heel veel woorden mee zou kunnen maken.

Bijvoorbeeld: theedoekophanghaakje

plakbandautomaatdoosje

ventiëldopjesschoonmaakmachine

schoolbordkrijtjesbakje

- 4 SAMEN EEN WOORDENMAAKSPEL SPELEN.★

Vond je het Woordenmaakspel leuk om te doen?

Je zou het ook best een keertje thuis kunnen spelen.

Wat heb je nodig voor het spelletje?

Voor iedere speler: een potlood of pen en een blad papier.

Liefst ook een zandloper, een kookwekker, een horloge of een klok.

SPELREGELS:

- Alle spelers noemen om de beurt een lang woord.
Bijvoorbeeld: zeilbootwedstrijd.
- Iedereen schrijft dat woord op en maakt van de letters in dat woord zoveel mogelijk verschillende woorden.
- Alle spelers beginnen tegelijk met het opschrijven van woorden.
- Iedere speler krijgt daarvoor drie minuten de tijd.
- De speler die aan de beurt is, geeft het start- en stopteken.
- Na het stopteken leest iedereen de woorden op die hij heeft.
De anderen kunnen dan nagaan of de woorden kloppen.
- Als alle spelers een keer aan de beurt zijn geweest, telt iedereen hoeveel punten hij/zij in totaal heeft. Wie de meeste punten heeft, heeft het spel gewonnen.

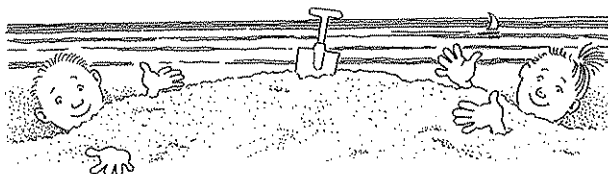
PUNTENTELLING:

- Elk woord dat kleiner is dan 6 letters telt voor 1 punt.
- Woorden met meer dan 5 letters tellen voor 2 punten.

- 1 Gebeurtenissen één voor één
In dit verhaaltje gebeurt er van alles
na elkaar. In het schema hieronder
kun je dat heel kort laten zien.
Maak het schema af.

Een dagje naar het strand

vertrekken → *tanken* →
omkleden → *zwemmen* →
ouders zoeken → *eten* →
met zand spelen → *zwemmen* →
naar huis.

Giechelbig

Terwijl Bas alleen thuis in bed lag, ontmoette hij Giechelbig. Giechelbig is een blauw varkentje met een roze snuit. Hij wil samen met Bas plezier gaan maken. Dat lijkt Bas wel wat. Hij stapt uit bed en samen met Giechelbig gaat hij naar de keuken. Ze pakken wat eten en drinken uit de koelkast. Giechelbig gaat heerlijk zitten schranzen. Daarna vertelt hij moppen waar Bas heel hard om moet lachen. Vervolgens houden ze een kussengevecht in de slaapkamer van Bas. Daarbij scheurt een kussen helemaal open. Na het bakken en oppeuzelen van een toffeetaart gaan ze samen in bad. Net terwijl Giechelbig luidkeels zeemans-liedjes aan het zingen is, komen vader en moeder thuis. Zijn die boos? Nee hoor, na het speciale trucje van Giechelbig niet meer. En terwijl vader en moeder de rommel opruimen gaan Bas en Giechelbig lekker slapen in het bed van Bas. Dat was nog eens een bijzondere avond.

Een dagje naar het strand

's Morgens om 8 uur vertrokken we met de auto. Eerst moesten we nog tanken. Na een uur waren we aan het strand. Het was nog lekker rustig. We trokken onze zwemkleden aan en renden meteen naar het water. Eerst rilden we maar na een tijdje was het heerlijk. Toen we weer het strand opstapten, zagen we mijn ouders nergens. Het was ook zo druk geworden. We hebben wel een kwartier gezocht voor we ze vonden. Intussen hadden we wel honger gekregen van al dat gezwem en zoek. We aten een paar boterhammen. Tot een uur of 12 hebben we in het zand gespeeld. Toen hebben we met vader en moeder nog een tijdje lekker gezwommen. Om ongeveer 1 uur gingen we terug naar huis.

- 2 Maak zelf een schema van wat Bas en Giechelbig samen meemaken.

Giechelbig

de ontmoeting → *uit bed* →
eten en drinken → *moppen vertellen* →
kussengevecht → *taart bakken* →
taart opeten → *in bad* →
zingen → *ouders komen thuis* →
trucje van Giechelbig → *lekker slapen*.

- 3 Als je een verhaaltje of iets anders moet vertellen, kun je dit schema goed gebruiken. Je hoeft dan niet alles op te schrijven wat je wilt vertellen.

Als je het even niet meer weet kijk je gewoon op je schema. Zo kun je niks vergeten. Probeer het maar eens, bijvoorbeeld als je een praatje voor de groep moet houden.

Eerst
Dan
En dan
Daarna
Tot slot

1 Welk woord past in de zin? Vul dat woord in.

'We gaan bij opa op bezoek,' zegt Martha. 'Willen jullie mee?' 'Ouweopa?' **vraagt** Kea. Martha knikt. Ouweopa is de opa van Martha. Hij **woont** in een verpleeghuis, want hij is **een** heleboel dingen vergeten. Waar hij woont **en** wie Martha is, dat weet hij niet **meer**. Karel wil mee, Kea niet. 'Hij kent me **toch** niet,' zegt ze. Het verpleeghuis is **aan** de andere kant van de stad. **Het | Dat** is een heel eind fietsen. Karel zit **bij** Martha achterop. Wat is die bagagedrager hard! **De** stangen snijden in zijn billen. Eindelijk **zijn** ze er. 'Weet Ouweopa dat we komen?' **vraagt** Karel. 'Dat denk ik niet,' zegt Martha. 'Als **ze** het hem verteld hebben, dan is **hij** het vast weer vergeten.' Ze lopen **door** een lange gang tot ze niet **verder** kunnen. 'Alle deuren zijn op slot,' **zegt** Martha, 'anders lopen de mensen eruit en **verdwalen** ze.' Ze drukt op een knop **en** de deuren gaan open. Weer een **gang**, die komt uit in een soort huiskamer. **Daar** zit Ouweopa aan tafel. Er zitten vier **mevrouwen | bejaarden | oma's** bij hem. Een heeft een pop **op** schoot die ze steeds over de **krullen | haren** strijkt. De tweede zit te slapen, **haar** hoofd achterover en haar mond open. **Ze** snurkt. De derde is aan het **zingen**. Karel kent dat liedje wel, Berend Botje ging **uit** varen. Zij zingt alleen de eerste **regel**, steeds weer opnieuw. De vierde mevrouw **zit** met haar tasje op schoot en **kijkt** hem vriendelijk aan. 'Dag,' zegt ze, '**krijg | mag** ik een handje van je?' Karel kijkt Martha **aan**. Moet hij die mevrouw een hand **geven**? Hij vindt het een beetje eng. '**Toe | Doe | Vooruit** maar,' zegt Martha, 'ze is lief.' Hij gaat een stapje dichterbij en geeft haar voorzichtig een hand.

'Dag, lieverd,' zegt ze, 'wat fijn dat je er bent.' 'Dag,' zegt Karel heel zacht. Hij wil zijn hand weer lostrekken, maar zij houdt hem stijf vast. Karel krijgt een kleur en kijkt om naar Martha. Martha zegt net Ouweopa gedag en ziet hem niet. 'Dag, lieverd, ben je daar eindelijk, wat ben je lang weggebleven,' zegt de mevrouw. Karel trekt weer aan zijn hand, maar de mevrouw is veel sterker dan hij. Ze trekt hem nog wat dichterbij en aait hem over zijn haar. 'Je moet niet meer zo lang wegblijven, hoor,' zegt ze. 'Ik ben zo alleen.' / Snel doet hij een stap achteruit, en valt bijna tegen Ouweopa aan. 'Kijk uit,' zegt Martha, 'doe niet zo wild, pas op voor opa. Zeg opa eens gedag.'

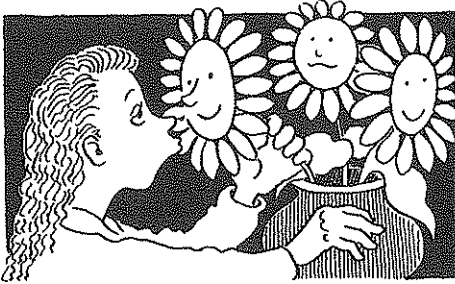
2 In het verhaal staat op de plaats van de streep:

'Nee hoor,' zegt Karel en geeft een flinke ruk aan zijn hand. Hij is los.

(Als in jouw antwoord staat dat Karel zich losrukt of lostrekt, of dat de vrouw hem loslaat, dan is je antwoord goed.)

1 In welke volgorde horen deze zinnen?

Geef ze het juiste nummer.

5 Ze zetten de bloemen in een mooie vaas.

6 Zo genieten ze er een hele tijd van.

1 Waarom houden we van bloemen?

4 Daarom zijn mensen blij met een bosje bloemen.

3 Je hebt ze in allerlei kleuren.

2 Bloemen zijn mooi en ze ruiken vaak lekker.

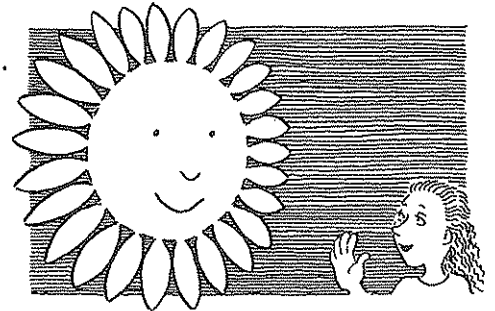
4 's Zomers is dat anders: de zon schijnt dan langer.

2 Dat komt doordat de zon eerder ondergaat.

1 In de winter zijn de dagen kort.

3 Ook is het in de winter kouder dan in de zomer.

5 En de zon geeft dan ook meer warmte.

2 In welke volgorde horen deze stukjes van het verhaal? Geef ze het juiste nummer.

2

Oma wil opstaan, maar dan bedenkt ze zich. 'Ach, ga maar door ook. Verf me maar jong. Wat maakt het uit. Het is waterverf en morgen heb ik toch een afspraak bij de kapper.' Jubelientje schildert oma's haar met kleine plukjes tegelijk.

4

Oma schudt haar hoofd. 'Sjonges, sjonges,' zegt ze, 'het ziet wonderlijk uit. Mijn haar lijkt wel een vogelnest.' 'Maar de kleur is goed hè?' zegt Jubelientje. 'Dat wel,' lacht oma. 'Maar vroeger zag ik er gelukkig toch iets anders uit.'

1

Jubelientje doopt haar kwast in de verf. En voor oma kan tegenstribbelen zit er al een klodder op haar hoofd. 'Wat doe je nou?' roept oma. 'Voorzichtig, mijn bloes.' 'Stil zitten!' zegt Jubelientje 'Anders knoei ik op je kleren...'

3

Kastanjebruin en geel. De plukken staan stijf overeind. Ze heeft niet genoeg voor alle haren. Maar het wordt toch mooi! 'Klaar,' zegt Jubelientje als het bordje met verf leeg is. Oma loopt naar de spiegel. 'Mooi?' vraagt Jubelientje.

3 Welke titel past het best bij dit verhaaltje? Kleur rondje voor het goede antwoord.

- ☐ WAT EEN LEUKE GRAP
- ☒ JUBELIENTJE VERFT OMA'S HAAR
- ☐ OMA KOMT ONDER DE VERF
- ☐ OMA WIL ER MOOI UITZIEN

Lees het verhaaltje over Giechelbig op bladzijde 8 nog een keer. Bedenk zelf hoe het verder gaat.

De volgende dag gaat Bas bij zijn vriendjes spelen. Hij neemt Giechelbig mee. Je snapt dat er dan van alles gaat gebeuren. Kijk maar naar de tekening.

Bedenk wat Bas en zijn vriendjes samen met Giechelbig gaan doen. Schrijf dit eerst op in een verhaal-schema.

Eerst

Dan

.....

.....

.....

.....

.....

Maak er nu een grappig verhaaltje van.

Is het een leuk verhaaltje geworden?

Als je wilt weten of anderen je verhaaltje ook leuk vinden, kun je het voorlezen aan enkele kinderen uit je groep.

Vraag ook aan de juf of meester om het te lezen.

Lukte het om eerst een schema te maken en daarna een verhaal te schrijven?

Als je dit gemakkelijk vond, kun je het vaker op deze manier doen.

'Ik ga vandaag toveren met woorden,' zegt Roza, als ze samen met papa Hans boodschappen gaat doen. 'Zo!' bromt Hans. 'Heb je daar een toverstokje voor nodig?' 'Nee hoor,' zegt Roza. 'Ik heb alleen mijn hoofd nodig. Mijn toverhoofd. Gaan we naar de groenteman?'

'Ja!' 'O. Wat moeten we daar kopen?' Papa kijkt op zijn boodschappenlijstje. 'Aardappelen en sinaasappelen. Kun je die toveren, denk je?'

'Ssst!' zegt Roza. 'Nu moet ik eerst nadenken.'

In de winkel vraagt de groenteman: 'Wat kan ik voor u doen?' Hans doet zijn mond open, maar Roza is net iets sneller. 'Wij willen graag appelen uit de grond,' zegt ze. 'Appelen uit de grond?' herhaalt de meneer. Hij kijkt naar papa, maar die tuurt naar het plafond. 'Ik heb alleen maar appelen uit de boom. Mag dat ook?'

'Neel!' Roza trekt haar strengste gezicht. 'Wij willen appelen uit de grond!'

De groenteman haalt zijn schouders op. 'Dan ben ik bang dat ik jullie niet kan helpen.'

'Hi hihihiiii!' Roza moet ineens heel erg lachen.

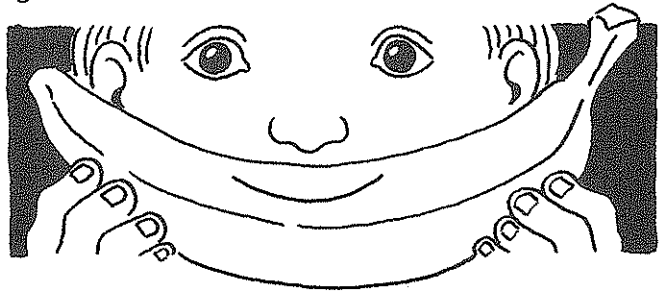
'Ik bedoel aardappelen!' roept ze. 'Die komen toch uit de grond!'

De groenteman slaat met zijn hand tegen zijn voorhoofd. 'Dom van me! Dom! Dom! Dom!' Hij legt een zak aardappelen op de toonbank neer. 'Anders nog iets, mevrouw?'

'Ja!' zegt Roza. 'En we willen nog oranje ballen!' De meneer moet nu ook lachen. 'Ha! Ik snap het!' roept hij. 'Je wilt sinaasappels! Jij houdt zeker veel van raadseltjes!' 'Nee hoor. Ik houd van toveren met woorden,' antwoordt Roza plechtig.

'Maar dat kan ik ook,' zegt de groenteman. 'Wil jij van mij een lekkere gele mond?'

Roza trekt een gek gezicht. 'Dat lijkt me erg vies!' 'Helemaal niet!' zegt de groenteman. En hij geeft haar een banaan.

- 1 Hoeveel 'tovertrucs' komen er in het verhaaltje voor? **3**
- 2 Roza tovert met aardappelen op een andere manier dan met sinaasappels. Wat is het verschil tussen de twee 'tovertrucs'?
Bij aardappels haalt ze het woord uit elkaar: aard - appels. Aarde is grond, dus appels uit de grond. Bij sinaasappels zegt ze hoe ze eruit zien.
- 3 Waardoor kun je met banaan niet dezelfde truc uithalen als met aardappel?
Het woord banaan bestaat niet uit twee losse stukjes, die zelf ook iets betekenen.
- 4 Kun je met doperwt wel dezelfde truc doen als met aardappel? **Ja**
Leg uit waarom wel of waarom niet.
Het woord doperwt bestaat uit twee stukjes. Je kunt zeggen: erwten met een dop. Je kunt dan één stukje veranderen, bijvoorbeeld: dop-balletje, schil-erwt.
- 5 Een paar voorbeelden:
 1. *grondbeien (aardbeien)*
 2. *palingbessen (aalbessen)*
 3. *artisliegen (artisjokken)*
 4. *wortels voor de winter*
 5. *bonen uit de tuin*
 6. *kool met een bloem*

Lees het verhaal op bladzijde 12 nog een keer.

- 1 Waarom vraagt Roza aan haar vader wat ze bij de groenteman moeten kopen?
Roza kan dan vast van te voren haar 'tovertrucs' bedenken.
- 2 a. Turen is een bepaalde manier van kijken. Doe eens voor hoe je kijkt, als je tuurt.
Wat is het verschil met gewoon kijken?
Je tuurt naar iets als je het niet goed kunt zien. Je knijpt dan je ogen tot spleetjes.
b. Er zijn nog meer andere woorden voor kijken. Welke ken jij? Schrijf ze maar op.
staren, gluren, zien, loeren, koekeloeren.
- 3 Als Roza gezegd heeft dat ze appels uit de grond wil, kijkt de groenteman naar pappa.
Waarom? *Hij begrijpt niet wat Roza bedoelt. Hij kijkt naar papa of die kan uitleggen wat Roza bedoelt.*
- 4 *Deze zinnen zijn in het verhaal onderstreept.*
- 5 'Nee, hoor. Ik houd van toveren met woorden,' antwoordt Roza plechtig.
Welk woord past het best bij plechtig?
Kleur het rondje voor dat woord.

- ☐ zenuwachtig
- ☐ heel mooi
- ☒ deftig
- ☐ grappig

- 6 *Deze vier voorbeelden zijn in het verhaal dik gedrukt.*
- 7 Geef nog drie andere voorbeelden van lichaamstaal.
 - *Bijvoorbeeld: tong uitsteken (lekker, net goed), armen in de lucht (juichen)*
 - *hand achter je oor (wat zeg je?), buigen, wijsvinger naar je voorhoofd,*
 - *neus optrekken, vinger op de lippen, wenken.*

- 1 Zoek een woord dat bij beide woorden past en zet het ertussen.

Voorbeeld: brieven - *bus* - reis

goud -	<i>vis</i>	- kom	eet -	<i>lepel</i>	- rek
koel -	<i>kast</i>	- deur	hand -	<i>schoen</i>	- veters
broek -	<i>zak</i>	- doek	regen -	<i>jas</i>	- zak
pinda -	<i>kaas</i>	- boer	tuin -	<i>stoel</i>	- poot
slag -	<i>room</i>	- ijs	appel -	<i>taart</i>	- schep

- 2 Bij elk volgend woord moet je één letter veranderen. Niet meer, maar ook niet minder. Probeer elke rij vol te maken.

We geven een voorbeeld van elke rij. Maar het kan ook anders!

boor - *boot - bout - bouw - touw - mouw - mout - moet - moer - boer - boef*
 maak - *maal - kaal - keel - meel - meet - moet - moes - soes - soep - roep*
 hert - *hart - hard - hars - mars - bars - Bart - bast - kast - kist - list - lust*
 knie - *knip - knap - klap - klep - klem - brem - brom - krom - trom - trol*
 slak - *slik - slip - klip - klim - slim - slijm - slijp - slop - slof - plof - prof*

- 3 Welk woord hoort niet in rijtje thuis, zet daar een streep door.

snel	vies	bet	slim	aardig
lenig	vuil	kapot	vrolijk	vriendelijk
vlug	smerig	verroest	verstandig	opgewekt
haastig	vreemd	versleten	knap	hartelijk

- 4 Met sommige woorden kun je heel veel andere woorden maken. Kies 4 woorden uit en maak daar zoveel mogelijk lange woorden mee.

water molen nacht boek winkel kast schrift bos

Van alle woorden geven we 4 voorbeelden. Heb jij er nog meer gevonden?

water : watermolen, regenwater, watersport, drinkwater.

molen : watermolen, molenwieken, draaimolen, molenbrood.

nacht : nachtkastje, nachtvliinder, winternacht, nachtkus.

boek : boekwinkel, woordenboek, boekenrek, telefoonboek.

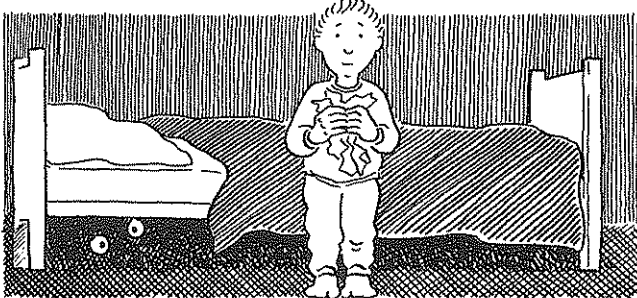
winkel : winkelruit, winkeljuffrouw, kledingwinkel, groentewinkel.

kast : kastdeur, kastplank, boekenkast, ijskast.

schrift : tekenschrift, schrijfschrift, kladschrift, handschrift.

bos : beukenbos, bospaadje, bloemenbos, bosvruchten.

A 'Papa?' zegt Jeroen, als ze naar Sesamstraat zitten te kijken. 'Krijg ik ook een dier?' 'Wat?' vraagt papa. 'Een dier,' zegt Jeroen. 'Mag ik er ook eentje?' 'Nee,' zegt papa. Dat mag je niet. Maar je mag wel even kijken of het eten al klaar is.' Jeroen gaat naar de keuken. Als ze King Kong eerst maar eens zien. Dan vinden ze hem vast wel lief, denkt hij. Iedereen moet hem wel lief vinden. Zo zacht en knuffelig als hij is. Hij gaat niet meer vragen of het mag. Hij neemt King Kong gewoon mee naar huis.

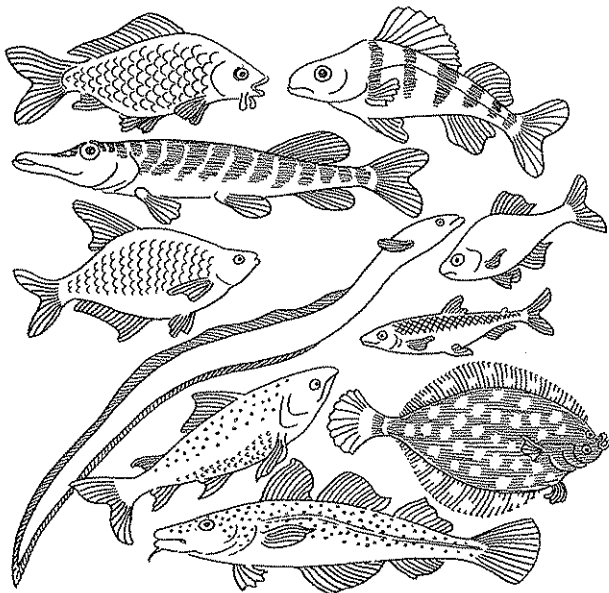

B 'Maar ik weet het heel zeker!' klinkt papa's stem op de gang. Jeroen doet zijn ogen open. Het is pikdonker. Alleen door de kier van de deur komt een beetje licht van de gang. 'Je hebt gedroomd,' zegt mama tegen papa. Haar stem klinkt moe. 'Ik heb in elk geval niets gehoord.' 'Denk je dat ik je voor niets wakker maak?' zegt papa boos. 'Midden in de nacht? Er klonk geritsel, ik zweer het je. Achter elkaar door. Ik verzin het heus niet.' 'Muizen misschien?' vraagt mama. Ze geeuwt. 'Morgen zoeken we wel verder lieverd. Kom, laten we weer naar bed gaan.' Jeroen ligt in zijn bed te bibberen. Omdat

hij het geritsel nu ook hoort. En hard, o zo hard! Tot bij het kruispunt moet het te horen zijn. Tot bij de tuinen, hij weet het zeker. Zo hard is King Kong onder zijn bed aan het ritselen. **'Daar is het weer!'** roept papa op de gang. **'In Jeroens kamer. Ik zei je toch...'** Dan rukt hij de kamerdeur open. Hij doet het licht aan. Midden in de kamer staat Jeroen in zijn pyjama. Hij heeft zijn ogen dicht. Hij staat een stripboek te verkreukelen. **'Jeroen,'** roept mama. **'Wat ben je aan het doen?'** **'Wat?'** vraagt Jeroen. Hij bibbert nog steeds. En hij hoeft helemaal niet te doen alsof. Hij is ontzettend bang. Als ze King Kong nu maar niet vinden. Niet midden in de nacht. Alsjeblieft niet. Dat zullen ze vast en zeker niet leuk vinden. Zo goed kent hij mama en papa wel. Pas als ze wakker zijn mogen ze kennismaken met King Kong. Alsjeblieft, als ze wakker zijn. Dat is beter. **'Je slaapwandelt,'** zegt mama geschrokken. **'Wakker worden, Jeroen!'** En tegen papa zegt ze: **'En al die dagen heeft hij telkens gras in zijn schooltas! Er is iets niet in de haak met die jongen. Hij is helemaal in de war.'** **'Je hebt ons wel aan het schrikken gemaakt,'** zegt papa. **'We dachten al dat we een inbreker in huis hadden.'** **'Nee, ik was het maar,'** zegt Jeroen. Hij klimt gauw weer in zijn bed. En in gedachten zegt hij nog: **'alsjeblieft, alsjeblieft, lieve King Kong, ga nu niet ritselen! Morgen weer. Wees lief.'** En King Kong kan gedachten lezen. Onder het bed blijft echt alles stil tot mama en papa weer in slaap zijn gevallen.

- 1 Lees het verhaal heel zacht voor jezelf. Probeer het wel mooi op toon te doen.
- 2 In dit verhaal zijn er drie mensen die telkens iets zeggen. Wie zijn dat?
Jeroen, papa en mama.
- 3 In het eerste stuk van het verhaal, deel A, kun je zien wie iets zegt. Alles wat gezegd wordt staat tussen kleine komma's (aanhalingstekens). Kijk zo: 'Papa?' zegt Jeroen, als ze ...
In stukje B is alles wat gezegd wordt dik gemaakt. Heb jij al die stukjes tussen komma's gezet?

- 1 In de tekst hiernaast worden 10 verschillende vissoorten genoemd. Zet onder elke vissoort een streep.

Ga jij wel eens vissen? Met een hengel en een schepnet? Of is je vader of moeder sportvisser? Er zijn in Nederland een heleboel sportvissers. De meeste vissers vissen in binnenwater: kanalen, sloten en rivieren. Binnenwater is zoet water. Er zijn ook sportvissers die in zee vissen. In zout water dus. Als je langs het strand loopt, kom je ze tegen. Je ziet hun hengel aan de vloedlijn in een standaard staan. In zoet water leven heel andere soorten vissen dan in zout water. In zoet water kun je snoek, voorn, paling en baars vangen. Andere soorten zoetwatervissen zijn: brasem en karper. Tegenwoordig komt de zalm ook weer voor in onze rivieren. In de zee leven ook allerlei soorten vissen. Bekende soorten zijn bijvoorbeeld: de kabeljauw, de haring en de schol. De paling leeft een deel van zijn leven in zee. Net als de zalm trouwens.

- 2 In de tekst heb je 10 vissoorten onderstreept. Die kun je in twee groepen verdelen. Welke groepen zijn dat? **zoetwatervissen** en **zoutwatervissen**

- 3 a. Hiernaast staat een tabel. De tabel heeft een hoofdtitel: **VISSEN**. Schrijf in de eerste rij (de rij die grijs gemaakt is) de namen van de twee groepen vissen. Let op: er staan al vissoorten ingevuld! Daaraan kun je zien welke groep bij deze kolom hoort.
- b. Schrijf de 10 vissoorten nu in de goede kolom.

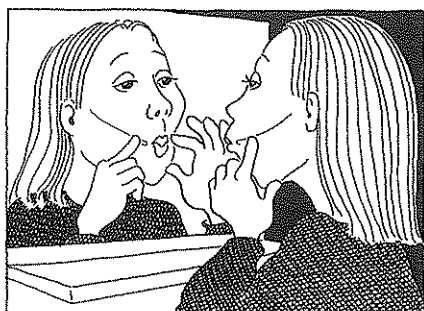
VISSEN	
zoetwatervissen	zoutwatervissen
<u>snoek</u>	<u>haring</u>
<u>voorn</u>	<u>kabeljauw</u>
<u>paling</u>	<u>schol</u>
<u>baars</u>	<u>zalm</u>
<u>brasem</u>	<u>paling</u>
<u>karper</u>	
<u>zalm</u>	

- 4 a. Sommige vissen staan in beide kolommen van de tabel. Zet daar een streep onder.
- b. Je zou ook een tabel kunnen maken met 3 kolommen. Wat zou er dan boven de drie kolommen moeten staan? Vul dat maar in.

VISSEN		
zoetwatervissen	zoet- en zoutwatervissen	zoutwatervissen
<u>snoek</u>	<u>paling</u>	<u>haring</u>

1 Welk woord past in de zin. Vul dat in.

Papa en mama hebben alle boodschappen op de keukentafel gelegd. Nu komen ze **terug** naar de gang waar Lot met een **rood** hoofd op de deurmat ligt. Ze **glimlachen** | **lachen**. 'Lotje, lieve schat,' zegt mama. 'Sta eens **op**. We hebben geen hond voor je **gekocht**. Maar wel iets anders!' 'Ik wil **niets** | **niks** anders!' schreeuwt Lot. 'Geen olifant en geen **tijger (of ander dier)**, en geen marmot, en geen kip **of** een koe. En ook geen houtworm. **Ik** wil gewoon een hond.' 'Juist,' zegt **mama** | **moeder**. 'Dat is duidelijk. Maar je weet **heel** goed dat papa en ik geen **hond** willen. Dus, hou nou maar eens **op** met dat gezeur, iedere zaterdag. Laat **papa** | **ons** er even langs. Dan kun je **zien** wat we dan wel voor je **hebben** meegebracht.' Lot staat op zodat papa naar **buiten** kan. Hij loopt naar de auto. **Bij** de voordeur wacht Lot tot hij terugkomt. 'Je vindt het vast leuk!' roept papa **over** zijn schouder. Hij haalt iets uit **de** kofferbak. Het is een kom met **een** goudvis erin. Het ergste wat er **is**! Lot rent naar haar kamer. Ze doet **de** deur op slot, en gaat languit **op** bed liggen. Ze kijkt naar het **plafond** | **behang** en is heel stil. Zo stil **als** je alleen maar kunt zijn wanneer je echt boos bent. Of heel verdrietig. **Een** goudvis! denkt ze. Dat is toch **wel** | **zeker** het ergste wat er bestaat! Hoe **kan** | **kun** je daar nu mee door het **bos** | **huis** rennen? Lekker stoeien. Knuffelen. Hij kan **niet** eens bij je in bed slapen! **Er** wordt op haar deur geklopt. 'Lot!' Het **is** papa. Lot pakt haar kussen en duwt **het** tegen haar oren. 'Lot? Kom je eten? **Kom** maar gauw. We eten gehaktballetjes!' Lot voelt **dat** haar

maag knort. Mmm, gehaktballetjes! **Maar** dan denkt ze weer aan haar **vis** | **goudvis**, en roept: 'Ik lust geen gehaktballen! **Eet** ze zelf maar op!' De deurknop **gaat** een paar keer op en neer. **Dan** wordt het weer stil. 'Ik ga **niet** eten,' denkt Lot. 'Nooit meer! Ik **blijf** hier liggen totdat ik een skelet **ben** | **word**. Lekker puh! Net goed!'

Het duurt wel erg lang voordat Lot een skelet is. Haar maag gaat steeds harder knorren. En het lijkt wel of de geur van gehaktballetjes de trap op sluipt en onder haar deur door naar binnen kruipt. Lot loopt naar de wastafel en kijkt in de spiegel. Ze zuigt haar wangen naar binnen. / Papa en mama zullen wel erg huilen als ze haar hier vinden. Uitgehongerd!

2 In het verhaal staat bij de streep: O, wat is ze al mager!

Ook andere zinnen kunnen goed zijn, bijvoorbeeld: Zo dun/mager zal ze worden. Of: Zo mager zal ze er dan uitzien. Lees het verhaaltje nog eens door en kijk of jouw zin er goed tussen past.

- 1 In het volgende verhaaltje staan de zinnen door elkaar. In welke volgorde horen ze? Zet de goede nummers ervoor. Er zijn er al een paar ingevuld. (Probeer het eerst met potlood.)

- 6 Je hebt nog de hele dag de tijd om te kijken.
 4 Babet duwt haar voor het raam weg.
 5 'Rustig aan, meisje.
 1 Babet komt in haar pyjama de trap afgestommeld.
 7 Misschien mag je wel helpen sjouwen.'
 12 Vlug trekt ze haar jas aan. 'Dag Babet.'
 3 'De nieuwe burens zijn vanmorgen gekomen,' zegt ze.
 15 En ze geeft Babet een dikke zoen.
 2 Mama staat voor het raam.
 14 'Oei,' zegt mama. 'Hoe kan ik dat nou vergeten.'
 8 'Help jij ook mee, mam?'
 10 'Ik moet vandaag werken.'
 13 'Kus!' roept Babet streng.
 11 Ze kijkt op haar horloge. 'O nee, ik ben al laat.'
 9 'Nee, dat kan echt niet,' lacht mama.

- 2 In welke volgorde horen deze stukjes van het verhaal? Geef ze het juiste nummer.

5 Als Babet klaar is, gaat ze naar buiten.
 'Op de stoep voor het huis blijven!' roept papa haar nog achterna.

2 Babet loopt de trap op, naar papa's slaapkamer.
 Vlak bij papa's oor tettert ze: 'Slaap je nog?'
 'Nu niet meer,' bromt papa.

1 'Pap?' roept Babet onder aan de trap.
 'Pap, wat doe je?' Het blijft stil. 'Slaap je nog?'
 'Hmmm, hmmm,' klinkt het van boven.

4 'Ik wil kijken,' jengelt Babet.
 Dan stapt papa zuchtend uit bed,
 om haar te helpen met wassen en aankleden.

3 'De nieuwe burens zijn er,' zegt Babet.
 'Mag ik naar buiten?'
 'Zo vroeg? Je hebt nog wel vakantie.'

Groenteroof met waterpistool bij Super de Super

Woensdagmiddag is in de Super de Super een diefstal gepleegd. Enkele kinderen stopten op de groenteafdeling een tas vol met wortelen, sla, bloemkool en aardappelen.

Ze bedreigden de verkoopster met een waterpistool en renden zonder te betalen met hun tas de winkel uit.

De verkoopster heeft een signalement doorgegeven aan de politie.

De hele buurt is intussen uitgekamd, maar de kinderen zijn nog niet gevonden. Waar de kinderen de groenten voor willen gebruiken, is nog volstrekt onduidelijk. Het signalement luidt: een

jongen van ongeveer 8 jaar, blond haar, een bol rond gezicht en waarschijnlijk blauwe ogen. Hij droeg een zwart jack met grijze strepen van het merk Tell. Van het meisje is alleen bekend dat ze Cindy heet.

- 1 Lees je signalement van Cindy nog eens door. Zou je nu een tekening van haar kunnen maken? Zou je haar herkennen als je haar tegenkwam?

In je signalement kun je iets vertellen over: de kleur van het haar; de vorm van het gezicht; de kleur van gezicht en ogen; de kleding.

- 2 Doe of je Cindy bent en schrijf op wat er gebeurt.
- Waarom pik je groenten?
 - Hoe doe je dat?
 - Wat doe je ermee?
 - Hoe loopt het af?

Je kunt je verhaaltje aan enkele kinderen laten lezen, of je leest het voor.

Vraag wat ze ervan vinden. Kunnen ze het ook begrijpen zonder dat ze de opdracht in dit boekje hebben gelezen?

Laat je verhaal ook door de juf of meester lezen.

- 3 Speel met een groepje kinderen een opsporingsspel.*
Om de beurt geeft een kind een signalement van iemand uit de groep. Zodra een van de anderen weet wie bedoeld wordt, mag hij of zij het raden. Als het goed is, krijgt hij/zij de beurt. Is het fout dan mag hij/zij niet meer meedelen en gaat de verteller weer verder met het signalement.

Kea zit te tekenen. Ze heeft een doos met kleurpotloden naast zich en kiest telkens een nieuwe kleur. Karel komt naast haar staan. **F**. Haar potlood schiet uit en er komt een lelijke kras op het papier.

'Kijk uit, gek,' zegt Kea. 'je hebt mijn hele tekening bedorven. **E**'. 'Ze geeft hem een stomp tegen zijn arm.

A. Er komt nog een kras op Kea's tekening. 'Hou op, ik zeg het tegen Martha, hoor!' Kea springt van haar stoel en duwt Karel tegen de grond.

'Ik mag heus wel tekenen,' roept Karel en hij grijpt Kea met twee handen beet. Samen rollen ze over de grond. Dan springt Kea op en rent weg. Karel rent er achteraan. **D**. 'Kunnen jullie nou nooit eens rustig samen spelen?'

'Karel begon, hij heeft mijn tekening voor oma verpest.' 'Dan maak je een nieuwe, zeur toch niet zo,' zegt Martha.

'Dat vind ik gemeen,' gilt Kea.

Ze rent achter Karel aan en geeft hem een schop. Karel begint te huilen en gaat naar Martha in de keuken. 'Kea schopt mij,' snikt hij. 'Kom maar hier,' zegt Martha. 'Laat Kea nou, ga jij maar lekker alleen spelen.'

'Ik wil ook tekenen,' zegt Karel, 'maar Kea duwt me weg.' 'Kea, laat Karel ook tekenen. Hoor je wat ik zeg?' roept Martha naar de kamer.

Kea bromt wat. **B**. Ze pakt het schetsboek en de kleurpotloden en loopt naar de deur.

- 1 Hiernaast staat een verhaaltje. Onder het verhaaltje staan zes zinnen. Vijf van die zinnen horen op een van de open plaatsen in het verhaaltje. Eén zin hoort helemaal niet in het verhaal. Lees het verhaaltje en zet de letters van de zinnen op de goede plaats. Zin A heeft al een plaatsje gekregen. Kijk maar!

- 2 Wat is een goede titel voor het verhaaltje hiernaast?

Bijvoorbeeld: Ruzie

- 3 Vind jij dat Martha gelijk heeft? Schrijf ook op waarom je vindt dat ze wel of niet gelijk heeft!

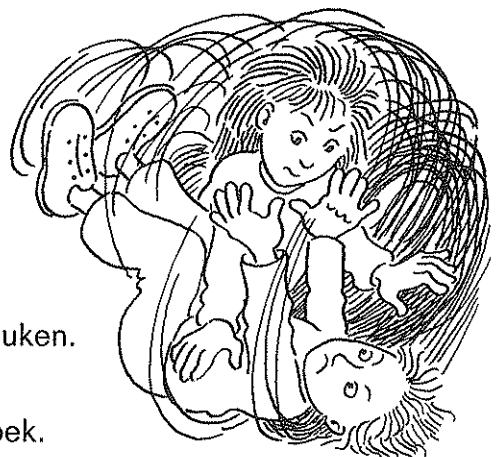
Martha wil gewoon dat ze rustig spelen. Ze weet niet precies wat er aan de hand is.

Omdat Karel huult, geeft ze Kea de schuld, wat niet helemaal eerlijk lijkt.

- 4 Wat zou jij gedaan hebben als je Kea was? **Zou je ook boos geworden zijn?**

Dat kan jij alleen weten.

- 5 Wie was de schuldige? Kea of Karel? **Karel was begonnen. Hij trok aan het schetsboek van Kea, zodat hij haar tekening bedierf. Maar het was niet zo verstandig van Kea om hem gelijk een stomp te geven.**

- A** 'Au,' zegt Karel en geeft meteen een stomp terug.
- B** 'Nou krijg ik weer de schuld.'
- C** 'Natuurlijk wil ik je helpen,' zei hij.
- D** 'Hou eens op met dat lawaai,' roept Martha vanuit de keuken.
- E** En hij was nog wel voor oma.
- F** 'Ik wil ook tekenen,' zegt hij en trekt aan Kea's schetsboek.

- 1 Hieronder staan een aantal losse woorden. Maak van deze woorden een zin.
Je mag daarbij ook de woordjes *de*, *het* of *een* gebruiken.
Sommige woorden moet je veranderen als je een zin maakt.

Voorbeeld: *naar ik huis gaan:* ■ *Ik ga naar huis.*

thuis ik gaan eten: ■ *ik ga thuis eten.*

boterhammen wel vijf ik lusten: ■ *ik lust wel vijf boterhammen.*

hele morgen ik hebben gelezen: ■ *ik heb de hele morgen gelezen.*

of: *de hele morgen heb ik gelezen.*

naar ik Franse camping gaan: ■ *ik ga naar een Franse camping.*

ik vorig ook jaar daar zijn geweest: ■ *ik ben daar vorig jaar ook geweest.*

of: *vorig jaar ben ik daar ook geweest.*

- 2 Zet een streep onder de woorden die je moest veranderen om een zin te kunnen maken.

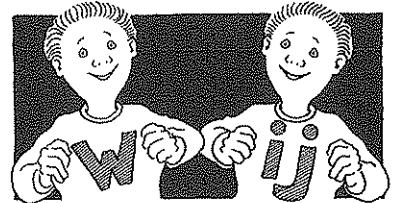
- 3 Hiernaast staan twee zinnen: ■ *Ik ga naar huis* ■ *Wij gaan naar huis.*

Wat is het verschil tussen deze zinnen?

De eerste zin gaat over ik (één persoon).

De tweede zin gaat over wij (meer personen).

- 4 Als je *ik* verandert in *wij*,
verander je de zin van **enkelvoud**
(ik is maar een enkele persoon)
naar **meervoud** (wij zijn meer personen).

Maak nu van alle zinnen die je bij opdracht 1 geschreven hebt een meervoud zin.

- *Wij gaan thuis eten.*
- *Wij lusten wel vijf boterhammen.*
- *Wij hebben de hele morgen gelezen.*
- *Wij gaan naar een Franse camping.*
- *Wij zijn daar vorig jaar ook geweest.*

- 5 Behalve het woord *ik*, verandert er in elke zin nog een woord. Zet daar een streep onder.

- 6 In elke zin staat nu een woord met een streep eronder.

We noemen dat woord in deze taak het 'verander-woord'.

Kun jij in de volgende zinnen ook de verander-woorden vinden?

Zet er een streep onder.

- De auto staat voor de deur.
- Moeder doet de bagage in de auto.
- Vader schenkt de limonade in voor onderweg.
- Wij gaan alvast achterin de auto zitten.
- De burens zwaaien ons uit.

- 1 Lees het verhaal snel en goed. Maar let op. Soms mis je één of twee woorden.
Op de plaats waar nog een woord hoort te staan, zet je een streepje.
Kijk zo: *Arthur snuffelt / zijn slurf hoog in de lucht.*

Arthur snuffelt /¹ zijn slurf hoog in de lucht.

Het is stil in het bos, maar toch zijn er mensen in de buurt.

Arthur /² ze duidelijk. Arthur aarzelt.

Waar mensen zijn, /³ ook mensenvoer voor Bas.

Maar je hebt aardige mensen en /⁴ mensen. Wat moet hij doen?

Hij snuffelt nog een keer. Dan gaat hij bijna zonder lawaai /⁵.

Bas tuurt tussen de takken van /⁶ door.

Hij ziet een rood /⁷. Hij ruikt pannenkoeken.

Ze komen /⁸ een open plek. Ze zien een wit huis.

Er is een tuin omheen. In de tuin zitten een man en een vrouw. Ze eten.

Arthur loopt tot aan het /⁹. De man en de vrouw merken niets.

Arthur geeft het hek /¹⁰ met zijn voorpoot.

Kraak! zegt het hek. De planken vliegen door de lucht.

De man en de vrouw springen overeind. De man rent /¹¹ het hek.

Hij gaat flink voor Arthur staan. 'Zeg jongeman,' roept /¹² naar Bas.

'Het is hier /¹³ voor olifanten hoor. Ik heb net gras gezaaid.'

'Ik kan er niks aan doen,' zegt Bas. Arthur doet /¹⁴ de tuin in.

De man springt voor hem. 'Geen stap verder,' zegt hij streng.

'Geen stap.' Arthur pakt hem in zijn kraag en zet /¹⁵ zachtjes opzij.

Hij loopt de tuin in. De man rent achter hem aan.

Weer spring hij voor /¹⁶ slurf.

'Als je nog een stap verder gaat dan, dan ...' schreeuwt hij.

Nu wordt Arthur ongeduldig. Hij pakt de man bij zijn middel en slingert hem weg.

De arme man /¹⁷ door de lucht.

Hij komt terecht in de kroon van een appelboom.

'Arthur!' roept /¹⁸. Hij trekt Arthur hard aan zijn oor. 'Laat dat!

Je mag geen meneren door de lucht gooien. Daar kunnen ze van doodgaan.'

- 2 Welke woorden horen bij de streepjes te staan?
Geef elk streepje een nummer en schrijf de woorden op.

1 met	5 op weg	10 een tikje (een	14 een stap
2 ruikt	6 de bomen	duwtje, een schop)	15 hem (de man)
3 is	7 pannendak (dak)	11 naar	16 Arthurs (zijn)
4 nare (akelige,	8 bij (op)	12 hij	17 vliegt
vervelende)	9 hek	13 verboden (niet)	18 Bas

Van twee woorden kan je soms samen één woord maken.

Voorbeeld:

- Van *scheren* en *mes* maak je samen *scheermes*. Dat is een mes waarmee je kunt scheren.
- Van *voet* en *bal* kun je *voetbal* maken. Dat is een bal waarmee je kunt voetballen.

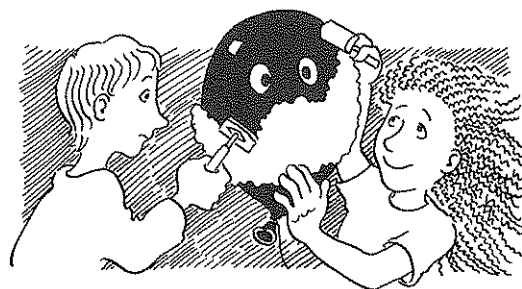
Pardon... dat kan natuurlijk niet. Dat is fout. Kijk maar, in de tabel staat onder FOUT een kruisje.

- 1 Maak van een woord uit de eerste rij en een woord uit de tweede rij samen een nieuw woord. Doe het eerst met potlood.

Als je alle woorden hebt, schrijf ze dan over met pen. Maak dan de tabel verder af.

TWEE WOORDEN	SAMEN	DAT IS ...	GOED	FOUT
✓ scheren borstel	scheermes	een mes om te scheren	X	
voet jas	voetbal	een bal om te voetballen		X
tand pan	<i>tandenborstel</i>	<i>een borstel om te tanden</i>		X
winter pijn	<i>winterjas</i>	<i>een jas om te winteren</i>		X
hoofd bal	<i>hoofdpijn</i>	<i>een pijn om te hoofden</i>		X
✓ wassen potlood	<i>wasmachine</i>	<i>een machine om te wassen</i>	X	
koek pad	<i>koekenpan</i>	<i>een pan om te koeken</i>		X
✓ kleuren fles	<i>kleurpotlood</i>	<i>een potlood om te kleuren</i>	X	
✓ filmen machine	<i>filmcamera</i>	<i>een camera om te filmen</i>	X	
tuin mes	<i>tuinpad</i>	<i>een pad om te tuinen</i>		X
bier camera	<i>bierfles</i>	<i>een fles om te bieren</i>		X

- 2 Heb je bij elke zin ingevuld of hij goed of fout is?
Zet nu een ✓-tje voor de woorden in de eerste kolom waarvoor je **WII** kunt zetten.
Je kunt bijvoorbeeld zeggen: *Wij scheren*.

- 3 Bij alle woorden met een ✓, staat een kruisje in de kolom goed. Dit zijn allemaal doe-woorden (werkwoorden). Bijvoorbeeld: wat doe je met dat mes: scheren. Een scheermes is een mes om mee te scheren.

4 Voorbeelden:

TWEE WOORDEN	SAMEN	DAT IS ...	GOED	FOUT
<i>fiets bel</i>	<i>fietsbel</i>	<i>een bel om te fietsen</i>		X
<i>lezen boek</i>	<i>leesboek</i>	<i>een boek om te lezen</i>	X	
<i>hand doek</i>	<i>handdoek</i>	<i>een doek om te handen</i>		X
<i>maaïen machine</i>	<i>maaimachine</i>	<i>een machine om te maaïen</i>	X	

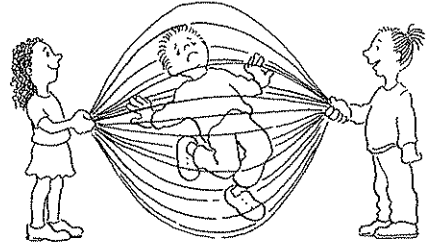
In het voorjaar en de zomer kun je buiten allerlei spelletjes doen: knikkeren, hinkelen, verstoppertje, touwtje springen, voetballen, skaten enzovoort.

- 1 Welk spelletje jij het leukst vindt, weet jij alleen!**

- 2/3 Heb je een enquête gehouden?**

Dan weet je welke spelletjes de andere kinderen in jouw groep het leukst vinden.

Dat kan natuurlijk in elke groep weer anders zijn.

Heb je ook gevonden welke spelletjes de kinderen het minst leuk vonden?

Dat zijn natuurlijk de spelletjes die niet op de lijst staan.

- 4 Heb je verteld welke spelletjes het meest gekozen werden?**

Heb je ook verteld of meisjes andere spelletjes leuk vonden dan jongens?

Wat vonden de kinderen ervan? Interessant? Of vonden ze het logisch?

Had je dit zelf van tevoren kunnen voorspellen?

Kopieerblad bij taak 25

[illegible]

'Mag 't? We willen het echt heel graag. Het hoeft geen grote te zijn. Ach, pap, mag het? Hij kan ook het huis bewaken. En hij kan met ons spelen! We halen 'm dan uit het asiel. Daar zijn allemaal eenzame hondjes. Daar zijn ze ook niet zo duur. En wij hebben geld gespaard. We kunnen 'm misschien zelf wel betalen. Ja we weten wel dat als ie ziek is, dat het ook veel kost ...'

'En ... weten jullie dat honden moeten eten. Wel drie keer per dag! En wat dacht je van het uitlaten. Ook wel drie keer per dag. Doen jullie dat ook nog als je die hond drie maanden hebt? Jonge honden maken veel rommel. Ze vernielen van alles. En ze kunnen ziek worden ... Maar het is waar, ze zijn soms natuurlijk ook heel leuk en lief. En uitlaten kun je trimmend doen. Dat is heel gezond. Ik zal er over nadenken!'

De kinderen noemen van alles op dat goed en leuk is.

Ze willen hun vader overhalen een hond te kopen. Ze noemen bijna alleen maar voordelen.

Vader noemt vooral nadelen, maar hij ziet ook voordelen.

1 Schrijf in de tabel hieronder kort alle genoemde voor- en nadelen op.

VOORDELEN	NADELEN
<i>kan het huis bewaken</i>	<i>honden eten veel, dat kost geld</i>
<i>kan met kinderen spelen</i>	<i>je moet ze telkens uitlaten</i>
<i>het hondje is niet eenzaam meer</i>	<i>honden maken veel rommel</i>
<i>uit het asiel zijn ze niet duur</i>	<i>ze vernielen van alles</i>
<i>honden zijn lief en leuk</i>	<i>ze kunnen ziek worden</i>
<i>je kunt trimmen bij het uitlaten (gezond)</i>	

Patrick gaat verhuizen. Hij moet al z'n speelgoed opruimen. Twee dozen, dat leek moeder wel genoeg. Op z'n bed liggen al z'n knuffels. Onder de tafel staat de grote Tonka hijskraanauto. Die is bijna zo sterk als een echte! Verder liggen daar in het hoekje van de kamer nog zijn boeken. Waar moet hij die nu weer laten. En de politieauto met sirene? En niet te vergeten: zijn Lego, de ziekenauto, de zandhapper. En daar ligt ook nog z'n kleurdoos. Daar moet hij ook voorzichtig mee zijn. Immers, anders blijf je aan de gang met punten slijpen. 'Mijn Playmobil, daar mag ik ook wel voorzichtig mee zijn,' zegt hij zachtjes. Patrick besluit in de ene doos alles te doen wat wel tegen een stootje kan en in de andere doos alles waarmee je voorzichtig moet zijn.

2 Van de dingen tussen haakjes weet je niet zeker in welke doos Patrick ze stopt.

DOOS MET 'STERKE' SPULLETJES

Tonka hijskraanauto
(boeken)
(zandhapper)
(knuffels)

DOOS WAARMEE JE VOORZICHTIG MOET DOEN

de kleurdoos
Playmobiel
(politieauto met sirene)
(Lego)
(ziekenauto)

- 2 *Het antwoord op vraag 2 is grijs gemaakt. Alleen van de hond zijn er soorten met heel verschillende oren: klein, groot, omhoog staand, slap hangend, enzovoort.*

3 ZELF DIERENRAADSELS MAKEN

Maak raadsels. Net zo als hierboven maar dan van twee andere dieren.

Je mag kiezen uit:

giraffe, olifant, zebra, neushoorn, leeuw, tijger, krokodil, chimpansee, gorilla

Let op: je raadsel moet zo geschreven zijn dat, als je echt goed luistert, je net kunt begrijpen welk dier het is. Maar het moet niet te gemakkelijk zijn.

Kun je van tevoren bedenken bij welke dieren het raadsel heel moeilijk te maken is?

RAADSEL 1

RAADSEL 2

Of je raadsels goed en leuk waren, kun je alleen te weten komen als je ze door een ander laat raden. Als ze het te snel raden is het te gemakkelijk. Als ze er niet achter komen is het te moeilijk.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4 Organiseer een raadspel met je groep.☺

Lees je raadsel voor aan kinderen uit je groep. Je kunt dan zien of je raadsel klopt.

Is het dier gemakkelijk te raden? Probeer dan je raadsel moeilijker te maken. Raden ze het helemaal niet, maak het dan iets gemakkelijker. Probeer het daarna nog een keer.

1 Welk woord past in de zin. Vul dat in.

Als Pietje thuiskomt, gaat hij direct naar **het** medicijnkastje. Hij pakt het doosje met aspirine. **Er** zitten er maar een paar in. ' **Laat** ik niet vergeten straks een nieuw

doosje **bij** de drogist te halen,' zegt hij.

'Ik **neem** dat mee op reis. Je weet maar

nooit . Nou, die kies gaat steeds meer

opsplen.' **Als** hij de aspirine heeft

ingenomen, gaat hij **voor** de spiegel staan.

Met zijn mond wijd **open** . Maar hij kan de kies

niet goed **zien** . Dan pakt hij zijn zaklantaarn en

schijnt **ermee** | **daarmee** in zijn mond. 'Duizend

postzegels op een **briefkaart** | **brief** | **pakje** |

envelop !' zegt hij. 'Wat een groot gat.

Dat **ik** het niet eerder heb gemerkt.'

Hij krijgt **opeens** | **ineens** weer een pijscheut.

'Ik ga vlug de **tandarts** bellen,' besluit hij. 'Maar eerst moet het **loket** | **postkantoor** open.'

Even later zit hij achter het **loket** om de eerste klanten te helpen. Gelukkig **zakt**

de pijn een beetje. Het wordt steeds **drukker** . De een brengt een pakje. De ander

wil | **komt** geld opnemen. En weer een ander koopt **postzegels** . Zo gaat dat de hele

morgen door. **Als** het een uur of twaalf is, voelt **Pietje** helemaal geen pijn

meer. Hij sluit het loket. **Om** half vier hoeft het pas weer open.

' **Hè** , hè,' zegt Pietje met een zucht. , 'Wat **een** drukte! Maar morgen ben ik vrij. En ... **zal** | **moet** ik wel naar de tandarts gaan? Ik **voel** niets meer.'

Hij denkt even na. 'Als **ik** op reis ben en ik krijg kiespijn, **wat** dan?' zegt hij.

'Dat is ook geen **pretje** . Nou, vooruit dan maar. Even door de **zure** appel heen

bijten, postbode. Even flink zijn.' **Hij** | **Pietje** pakt de telefoon en toetst het nummer **van** de

tandarts in. 'U spreekt met Pietje **Puk** , dokter. Kan ik straks even bij u **komen** ?

Ik heb een groot gat in een **kies** . Vanmorgen kreeg ik opeens veel pijn. Ik **heb**

een aspirine ingenomen.' 'Het spijt me, Pietje, **maar** ik zit vanmiddag vol.' 'Eh ... hoe

bedoelt u? Vol met wat?' ' **Met** patiënten natuurlijk,' antwoordt Silverboor lachend.

'Kom morgen **maar** om half twee.' 'Dan kan ik niet, **dokter** .' 'Hoezo niet?'

'Dan ben ik op reis **naar** Frankrijk. Kunt u me vandaag niet even **behandelen** | **helpen** ?'

'Nu, vooruit dan maar. Omdat ik je **zo'n** | **een** aardige kerel vind. Kom vanavond om zeven

uur .' 'Ik zal er zijn, dokter. Alvast bedankt **dat** u me wilt helpen.'

'Gelukkig, dat is **ook** nog geregeld,' zegt Pietje, als hij de **telefoon** | **hoorn** heeft

neergelegd. 'Weet je wat ik doe? **Ik** neem nu weer een aspirine in. Dan

krijg | **heb** | **voel** ik vanmiddag geen pijn. Vanavond zal ik **mijn** | **de** koffer wel inpakken.

Dat is gauw genoeg **gebeurd** | **gedaan** .'

- 1 Bedenk eens heel veel woorden die met het strand te maken hebben en schrijf ze hiernaast op! Er staan er al een paar.

vloed, eb, zee, zand, zandkasteel, mensen in zwemkleding, kwallen,.....

Hier zie je nog enkele voorbeeldwoorden.

Jij kunt natuurlijk nog andere woorden hebben.

Er zijn er zoveel mogelijk!

Schelpen, water, garnalen, kribben, zwemmen, vissen, schep, strandwacht, ijs, baddoek, zwembroek, zwempak, bikini, mensen, mosselen, krab, keien, seinpaal, pier, zeilboot, schepnet, meeuwen

- 2 *Vergelijk jouw woorden met de voorbeeld-woorden. Staan ze in de goede kolom?*

DIEREN	DINGEN	GEEN DIEREN, GEEN DINGEN
<i>kwallen</i>	<i>zandkasteel</i>	<i>eb</i>
<i>garnalen</i>	<i>schelpen</i>	<i>vloed</i>
<i>mosselen</i>	<i>seinpaal</i>	<i>zand</i>
<i>krab</i>	<i>kribben</i>	<i>mensen</i>
<i>vissen</i>	<i>schep</i>	<i>water</i>
<i>meeuwen</i>	<i>ijs</i>	<i>strandwacht</i>

- 3 Bedenk één zin met drie woorden uit de tabel, van elke groep één.

Een voorbeeld: Met vloed dreven er kwallen rond ons zandkasteel.

<i>levend</i>	<i>niet levend</i>
<i>kwallen</i>	<i>zandkasteel</i>
<i>garnalen</i>	<i>schelpen</i>
<i>mensen</i>	<i>kribben</i>
<i>mosselen</i>	<i>ijs</i>
<i>krab</i>	<i>baddoek</i>

- 4 Bedenk twee nieuwe titels en schrijf de woorden dan in de tabel hiernaast. Let op: niet alle woorden die je bij opdracht 1 hebt opgeschreven hoeven in de tabel te passen.

Hiernaast zie je weer een voorbeeld.

Jij kunt iets heel anders hebben ingevuld.

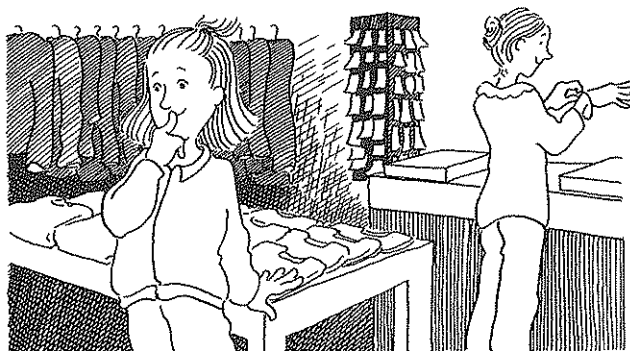
- 5 Maak weer een zin waarin je van elke groep één woord gebruikt.

Een voorbeeld: We zetten de krab in ons zandkasteel.

- 1 Wat hoort op de open plaats? Zoek bij de woorden en zinnen naast de tekst. Schrijf de nummers op de juiste plaats.

Verdwaald

6 moet een heleboel 4 doen.
 Ze heeft kousen nodig en zeep. Ze wil ook naar nieuwe handdoeken kijken. En naar een verjaars-cadeautje voor een vriendin.
 Met Mirjam gaat ze 8 in de stad.
 Daar kun je haast alles kopen: eten en drinken, kleren, meubelen, speelgoed 13.
 Mirjam vindt het speelgoed het mooist.
 En moeder 10.
 Moeder is dol op armbanden, ringen en kettingen. 2.
 Moeder staat bij de toonbank. Ze kijkt naar de armbanden. 9.
 Ze vindt de één nog mooier dan de ander.
 Maar de mooiste past ze aan. 3.
 Aan die vriendin denkt ze niet meer! 12.
 Ze draait zich om en gaat autootjes zoeken. 11. Ze zijn er net nog geweest. 7.
 Het kan haar ook niet schelen. Er is zoveel te zien. Mirjam vergeet de tijd. En moeder! 1. Heet jij Mirjam? vraagt een mevrouw. 5.

- 1 Opeens trekt iemand aan haar arm.
- 2 En Mirjam op autootjes.
- 3 Moeder vergeet haast dat ze een cadeautje voor een vriendin moet kopen.
- 4 boodschappen
- 5 Ben jij je moeder kwijt?
- 6 Moeder
- 7 Toch kan Mirjam hem niet meer vinden.
- 8 naar het warenhuis
- 9 Ze pakt ze allemaal op.
- 10 de sieraden.
- 11 Waar is de speelgoedafdeling?
- 12 Mirjam krijgt er genoeg van.
- 13 en noem maar op.

- 2 In de losse woorden en zinnen hierboven staan geen hoofdletters. Soms hoort dat wel. Maak op die plaatsen van de kleine letter een hoofdletter.
- 3 Hieronder staat een tabel. Je ziet dat er in de bovenste rij in één vakje nog niets staat. Wat moet daar staan, denk je? Je kunt het antwoord in het verhaaltje vinden. Vul dat in.

ETEN EN DRINKEN	KLEREN	MEUBELN	SPEELGOED	sieraden
<i>banaan</i>	<i>broek</i>	<i>stoel</i>	<i>pop</i>	<i>armband</i>
<i>melk</i>	<i>trui</i>	<i>kast</i>	<i>Lego</i>	<i>ring</i>
<i>brood</i>	<i>rok</i>	<i>bed</i>	<i>K'nex</i>	<i>ketting</i>
<i>cola</i>	<i>jas</i>	<i>kruk</i>	<i>knuffelbeer</i>	<i>oorbel</i>

- 4 Er staan voorbeeld-woorden ingevuld. Jij kunt heel andere woorden hebben.

Verdwaald

Lees het verhaaltje van taak 30 nog eens.

Mirjam is haar moeder kwijtgeraakt. Wat nu?

- Wat zal er allemaal gebeuren?
- Wat doet Mirjam?
- Waarom doet ze dat?
- Wat gebeurt er dan?
- Wat zegt of vraagt ze?
- En aan wie vraagt ze dat?
- Hoe ziet hij of zij eruit?
- Hoe voelt Mirjam zich?
- Hoe gaat het intussen met haar moeder?
- Heeft die al ontdekt dat Mirjam er niet meer is?
- Als ze dat ontdekt wat doet ze dan?
- Wie bemoeien zich er allemaal mee?
- Hoe loopt het af?

Bedenk een verhaaltje. Doe net alsof je Mirjam bent.

Je mag ook samen met een vriendje of vriendinnetje een verhaaltje bedenken.

Als je een leuk verhaaltje hebt bedacht, schrijf het dan op.

Heb je een leuk verhaaltje bedacht?

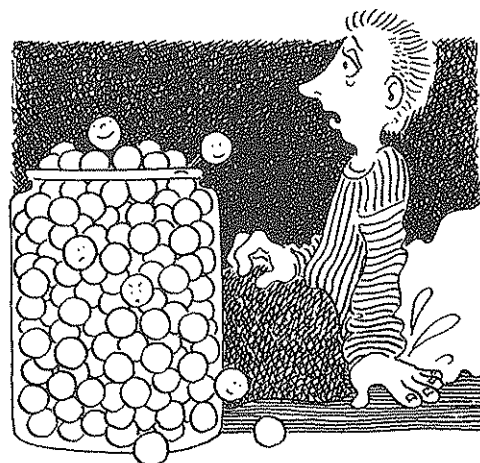
Als je wilt, kun je je verhaal aan enkele kinderen voorlezen. Dan kun je horen wat zij er van vinden. Misschien kun je er dan ook nog wel iets aan verbeteren.

Je kunt het ook aan de juf of meester laten lezen.

Als je echt wilt weten hoe het verhaal verder gaat, dan kun je het boek lezen waar het verhaal uit komt. Het heet: De kat in de gordijnen. Het is geschreven door Dolf Verroen.

Erwten kun je eten. Je kunt er ook iemand mee plagen.
 Vul een potje met droge erwten, helemaal propvol.
 Doe er dan zoveel mogelijk water bij en verstop hem in de
 buurt van iemand die ligt te slapen. De erwten zuigen water
 op, ze worden dus groter en verdringen elkaar.
 Na $\pm$ 2 uur: Tik! Daar rolt de eerste erwt over de rand.
 Van nu af tikt het om de paar minuten.
 Vaak en hard genoeg om iemand uit zijn slaap te houden.

1 Kies uit opdracht A of B.

A. EEN BEETJE STIEKEM, MAAR WEL LEUK

Leg het 'kunstje' uit aan klasgenoot.

Vraag of hij of zij je wil helpen met het uitvoeren van de erwtenpotjestruc:

- zorg voor een klein glazen potje
- zorg voor een oud etensbord
- vul het potje tot aan de rand met erwten
- doe er zoveel mogelijk water bij ('s morgens op school voordat de klas heel stil gaat werken)
- zet het potje in een hoekje van het lokaal op het bord (op het bord tikken de erwten lekker hard!).

Moet je juf of meester het van te voren weten? Dat hangt ervan af. Als hij of zij wel van een grapje houdt, zeg je van te voren niets. Misschien is de truc dan nog leuker!

B. GOOCHELACHTIG

Vraag aan je meester of juf of je de klas een proef mag laten zien.

Je zegt tegen de kinderen alleen maar:

- *kijk goed wat ik ga doen.*

Als een soort goochelaar doe je dan eerst (met sierlijke gebaren!) de erwten in de pot. Dan doe je er (met goochelachtige gebaren) het water bij. Je zet de pot op het bord en vraagt: wie weet wat er gaat gebeuren? Je verradt niets.

Zeg alleen (een beetje raadselachtig!):

- *het zal even duren, maar we zullen het zien.*

Je gaat dan gewoon naar je plaats. De voorstelling is afgelopen.

Vraag de kinderen later wie kan uitleggen hoe het komt dat de erwten uit de pot rollen.

- # 2
- Vertel hoe het is gegaan.
 - Bij wie heb je de truc uitgeprobeerd?
 - Wanneer?
 - Wie heeft je erbij geholpen?
 - Hoe ging het?
 - Hoe reageerden de anderen?
 - Maak er een leuk kort verslagje van.

Wat heb je gedaan? Heb je de truc stiekem uitgevoerd of als goocheltruc?

En wat vonden ze ervan? Was het leuk?

Lees je verslagje zelf nog eens na.

Is het leuk om te lezen? Ook als je het zelf niet meegemaakt hebt?

Je kunt deze truc thuis natuurlijk nog een keer uitvoeren!

Dit verhaaltje gaat weer over Giechelbig. Dit bijzondere varken heeft inktblauwe haren en een gifgroen staartje. Hij logeert bij Bas. Ze hebben samen heel veel lol.

- 1 In het volgende verhaaltje staan de zinnen door elkaar. In welke volgorde horen ze? Zet de goede nummers ervoor. Er zijn er al een paar ingevuld.
(Probeer het eerst met potlood)
- 5 Daarop giechelde hij hard en liet zijn gifgroene krulstaartje draaien.
- 6 Alle kinderen klapten blij in hun handen.
- 2 Eerst zag ze Bas en zei: 'Het is toch werkelijk om te huilen. Je komt een kwartier te laat.'
- 4 'Iemand om te lachen,' zei Giechelbig, 'dat maakt het weer goed.'
- 1 Juffrouw Hops was behoorlijk verbaasd, toen Bas en Giechelbig het lokaal binnenkwamen.
- 3 Daarop kreeg ze Giechelbig in de gaten en vroeg: 'Wie is dat?'
- 14 'Lang niet zo saai als nu,' zei Giechelbig.
- 8 Hij raakte haar heel zachtjes met zijn staartje aan en de verbazing verdween van haar gezicht.
- 12 Juffrouw Hops schudde haar hoofd. 'Stel je voor dat we allemaal in de klas gingen rondlopen!'
- 10 'O, dankuwel,' zei Giechelbig beleefd, 'maar ik ben nog helemaal niet moe.'
- 11 'Ik kan nog best een beetje rondlopen!'
- 9 'Ga zitten!' zei ze. 'Naast Bas is nog een plaats vrij.'
- 13 'Wat zou je daar van vinden?'
- 7 Giechelbig marcheerde naar voren en ging met zijn rug naar juffrouw Hops toe staan.

- 2 In welke volgorde horen deze stukjes van het verhaal? Geef ze het juiste nummer.

- 3 'Still!', zei juffrouw Hops.
'Waarom?' vroeg Giechelbig.

- 5 'Leerlingen moeten stil zijn.
Zo heeft ieder van ons zijn plichten.'

- 6 'En nu gaan we ons met samengestelde woorden bezighouden.'
Ze stond op en schreef het woord *keukenkast* op het bord.

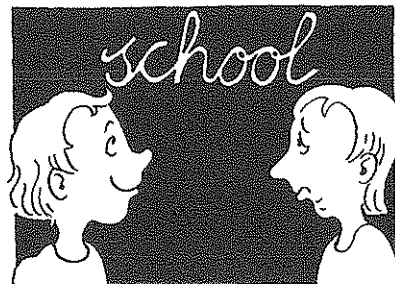
- 2 'Ik lees graag heel spannende verhalen.
Maar nog liever lees ik moppen.'

- 4 'Jij praat toch ook.'
'Leraren moeten praten,' legde juffrouw Hops uit.

- 1 'We hebben nu schrijven,' zei juffrouw Hops.
'Waarom niet lezen?' vroeg Giechelbig.

- 1 Waar denk je aan bij het woord *school*? Wat voel je dan?
Gewoon; je voelt niks bijzonders?
Of ben jij blij? Of is het zo dat je bijna in tranen uitbarst?
Het is jouw gevoel. Alleen jij weet hier het antwoord.

- 2 Hieronder staan woorden.
Waar denk je aan als je deze woorden leest? Hoe voel jij je?
Schrijf de woorden in de rij waar jij vindt dat ze het best bijhoren.

school	verdwalen	zwembad	zondag	schommelen
heimwee	eten	regenboog	zakgeld	wegenwacht
vakantie	dierentuin	bliksem	afwassen	brandweer
koorts	zeehond	televisie	strijken	tulp

GEWOON ik voel niks bijzonders	VROLIJK ik denk aan iets leuks, grappigs	DROEVIG ik denk aan iets droevigs
Als je de woorden hebt opgeschreven waar ze naar jouw gevoel het beste passen, heb je het goed gedaan. Een gevoel kan niet goed of fout zijn!		

- 3 Bedenk een verhaaltje. De titel is: HET WERD TOCH NOG EEN LEUKE DAG ...
Schrijf het verhaaltje hieronder op.
Gebruik zoveel mogelijk woorden uit de tabel hierboven.

Als je woorden uit alle vakken hebt gebruikt, zal er in het verhaal wel iets droevigs gebeuren, maar ook iets vrolijks. Dat kun je ook weten als je de titel leest: 'Het werd toch nog een leuke dag'. Er is dus eerst iets wat minder leuk is, maar daarna loopt het toch nog goed af.

Loopt jouw verhaal ook goed af?

Laat je verhaal ook aan de juf of meester lezen.

Bekijk samen waar het verhaal droevig en waar het leuk of vrolijk is.

- 4 Wat vinden anderen van je verhaal?
Vertel je verhaaltje aan een groepje kinderen of lees het voor.
Vraag of ze het een droevig of een vrolijk verhaaltje vinden.
Vraag ze ook om te vertellen waarom ze het droevig of vrolijk vinden.

Hieronder staat een heel kort verhaaltje. Maar er staan open plaatsen in.
Op die plaatsen hoort nog wat te staan. Wat?

- 1 Onder het verhaaltje staan 5 ideeën. Elk idee hoort bij een open plaats in het verhaal.
Op één na, die hoort er helemaal niet bij.
Zet de nummers van de ideeën op de plaats waar ze het best passen.
Eén nummer is al ingevuld.

VERHAALTJE

Het wordt weer lente. De zon schijnt.

5 Mijn vader en moeder hebben er
plantjes gekocht. 3

In de tuin zie je ze haast niet staan. 2

Dat is straks wel anders. 1

1. groeien en bloeien
2. klein zijn
3. in de tuin zetten
4. iets zaaien
5. naar het tuincentrum

- 2 Lees het verhaaltje nog een keer en kijk of je de nummers op de beste plek hebt gezet.

- 3 **Controleer of jij ook goede zinnen hebt gemaakt.**

Passen ze goed in het verhaal?

Hieronder staan voorbeeld-zinnen.

Jouw zinnen kunnen natuurlijk heel anders zijn.

1. groeien en bloeien *Over een tijdje zijn ze flink gegroeid en gaan ze prachtig bloeien.*

2. klein zijn *Ze zijn nu nog klein.*

3. in de tuin zetten *Samen hebben we ze in de tuin gezet.*

4. iets zaaien *Dit idee hoort er niet bij!*

5. naar het tuincentrum *Prachtig weer om naar het tuincentrum te gaan.*

- 4 **Een paar voorbeeld-titels:**

Voorjaar, of: Een voorjaarswerkje, of: Een leuk werkje voor mooi weer.

Je titel moet natuurlijk te maken hebben met het verhaal. Maar je mocht geen woorden gebruiken die ook al in het verhaal staan! Is dat gelukt?

Als iemand zegt: 'gras'.

Waar denk je dan aan? Of:

Wat zie je dan?

Wat ruik je dan?

Wat voel je dan?

Wat hoor je dan?

Je kunt dat invullen in een tabel, kijk maar:

GRAS			
Ik ZIE ...	Ik RUIK ...	Ik VOEL ...	Ik HOOR ...
<i>groen</i>	<i>hooi</i>	<i>kriebels</i>	<i>vogels</i>
<i>bloemen</i>	<i>de natuur</i>	<i>jeuk</i>	<i>hommels</i>
<i>koeien</i>	<i>fris</i>	<i>blijdschap</i>	<i>de wind</i>
<i>licht</i>	<i>mest</i>		<i>stilte</i>

1 *Vergelijk jouw tabel maar eens met wat hieronder staat ingevuld.*

A ZEE			
Ik ZIE ...	Ik RUIK ...	Ik VOEL ...	Ik HOOR ...
<i>de golven</i>	<i>zilte zeelucht</i>	<i>frisse wind</i>	<i>de golfslag</i>
<i>boten</i>		<i>blij, vrolijk</i>	<i>de wind</i>
<i>horizon</i>		<i>lekker vrij</i>	<i>de meeuwen</i>
<i>meeuwen</i>			

B HUISKAMER			
Ik ZIE ...	Ik RUIK ...	Ik VOEL ...	Ik HOOR ...
<i>de meubels</i>	<i>een zeoplucht</i> <i>een kooklucht</i>	<i>me thuis</i>	<i>mijn moeder</i>
<i>de schilderijen</i>		<i>op mijn gemak</i>	<i>de cavia</i>
<i>de lampen</i>		<i>rustig</i>	<i>mijn kleine zusje</i>
<i>het kleed</i>			<i>de kraan</i>

C DIERENTUIN			
Ik ZIE ...	Ik RUIK ...	Ik VOEL ...	Ik HOOR ...
<i>de wolven</i>	<i>een stinklucht</i> <i>urine en mest</i>	<i>onder de indruk</i>	<i>de mensen praten</i>
<i>de kooi</i>		<i>fijn</i>	<i>vogels krijsen</i>
<i>botten</i>		<i>dorst</i>	<i>dierengeluiden</i>
<i>een waterbak</i>		<i>trek</i>	<i>een hek rammelen</i>

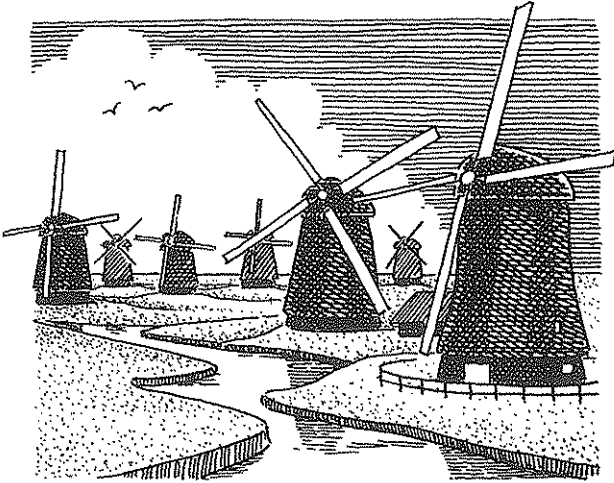
2 Kies een tabel uit (A, B of C). Schrijf een kort verhaaltje. Gebruik daarbij zoveel mogelijk woorden uit alle kolommen van de tabel. (Dus van zien, ruiken, voelen en horen.)

Is het een leuk verhaaltje geworden?

Controleer of je woorden uit alle kolommen hebt gebruikt. Dus van zien, ruiken, voelen en horen.

Laat je verhaaltje ook even aan de juf of meester lezen.

Wat voor gevoel krijg je bij het lezen van dit verhaal? Hoe komt dat?

1 Wat is het onderwerp van het stukje hiernaast? Geef één woord.
molens

2 Wat is het belangrijkste?
Waar denk jij dat het in dit stukje vooral om gaat?

Vroeger had je verschillende soorten molens.

Molens zijn machines die op windkracht werken.

3 Waarom, denk je, heeft de schrijver dit stukje geschreven?
Hij wil informatie geven over molens.

4 Kijk naar de zinnen die tussen haakjes staan:
deze haakjes: (...)

5 Kijk naar de zinnen die tussen haakjes staan:
deze haakjes: [...]

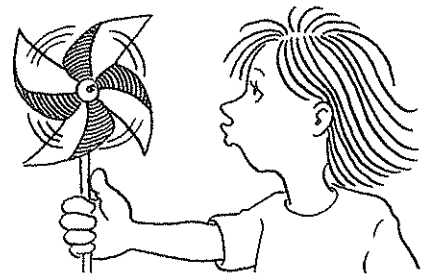
6 Kijk naar de zinnen die tussen haakjes staan:
deze haakjes: < ... >

7 Er zijn twee zinnen onderstreept.

8 Vergelijk de onderstreepte zinnen met de antwoorden van vraag 1, 2 en 3.
Wat valt je op? ***Als je de zinnen tussen haakjes weglaat, houd je de belangrijkste zinnen over. Want tussen haakjes staan de voorbeelden, de extra uitleg en de zinnen die niet echt nodig zijn.***

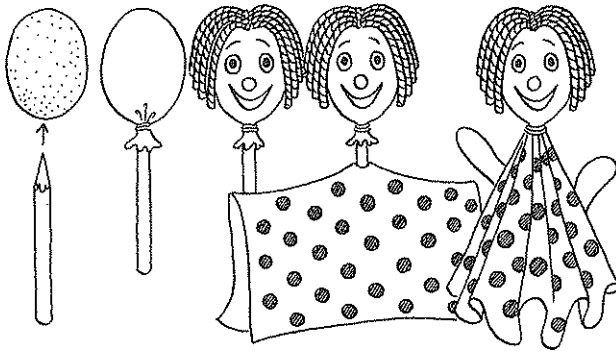
9 Welke titel zou jij nu aan het stukje geven?
Bijvoorbeeld: Molens, of: Wat zijn molens?

[Nu worden de meeste molens niet meer gebruikt.] Vroeger werden verschillende soorten molens gebruikt. < Zou jij wel willen weten welke? > (Nou, bijvoorbeeld meelmolens.) [Dat zijn molens om meel te malen.] (Er waren ook papiermolens.) [Met die molens werd papier gemaakt.] (Er waren oliemolens.) [Die molens persten olie uit zaden.] (Er waren houtmolens.) [Dat zijn molens die planken uit boomstammen zagen.] Molens zijn eigenlijk machines die op windkracht werken. [De wieken vangen de wind en gaan draaien. Ze brengen een as in beweging. Via die as bewegen bijvoorbeeld grote maalstenen en zagen.] In de Zaanstreek staan nog tamelijk veel molens. < Ze 'draaien' nog wel, maar niet echt. Het zijn een soort musea.>

Aardappelpoppen maken.

Aardappels kun je eten: gekookt, gebakken, gepoft of gefrituurd (patat of chips!). Ongekookte of ongebakken aardappels, nee die eten we niet. Toch kunnen we met een ongekookte aardappel ook leuke dingen doen. Bijvoorbeeld een leuke pop maken. Zoek maar een aardappel op zonder teveel

- 1 Wat heb je nodig als je een aardappelpop wilt maken? Maak een lijstje.

aardappel

potlood of stokje

(eventueel puntenslijper)

panty of stukje effen stof

touw of draad

stukjes stof, kurk of plastic

tubelijm

wol

lapje stof

schaar (staat er niet bij!)

knobbels en uitlopers. Eentje waar je hand net overheen past. Steek nu een potlood onder in de aardappel. In plaats van een potlood mag je ook een stevig dun stokje met een puntje gebruiken (Een idee: je kunt aan het stokje met een puntenslijper een puntje maken).

Doe over de aardappel een stuk van een oude panty of doe er een stukje stof overheen. Zoek een stukje stof zonder patroontje of figuurtjes erop. Het stukje moet ook maar één kleur hebben. Trek de stof van boven naar beneden strak om de aardappel en bind het vast aan het potlood.

Je kunt nu van een stukje stof, kurk, plastic enzovoort ogen, een neus en een mond maken. Je kunt die vastplakken op de stof met tubelijm. De haren kun je maken van wol.

Nu nog de jurk. Neem een vierkant stukje stof. Prik met een potlood precies in het midden een gaatje. Steek het stokje onder aan de aardappel door het gaatje. Bind het lapje vlak onder de aardappel vast. Je hebt nu een poppenkastpop. Als je wilt kun je in de 'jurk' aan iedere kant nog twee gaatje maken waar je vingers doorheen passen.

- 2 *Kijk of jouw schema ongeveer klopt met wat hieronder staat. Het hoeft niet helemaal precies op deze manier opgeschreven te staan. Als je maar niks vergeten bent!*

Een aardappelpop

- Zoek een goede aardappel.
- Steek er een stokje of potlood in.
- Doe stof of een panty over de aardappel.
- Bind stof of panty vast aan het potlood of stokje.
- Maak ogen, een neus en de mond.
- Maak haren.
- Maak een jurk.
- Maak de jurk vast aan de aardappel.
- (Je kunt er nog twee gaten in maken voor je vingers)

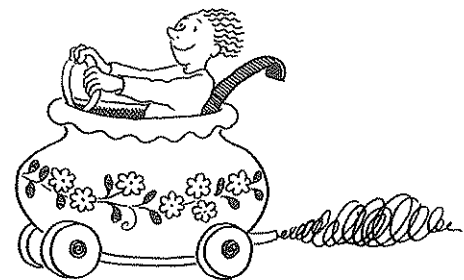
- 1 Lees de tekst van taak 38 nog een keer.
 Hieronder staan twee woorden.
 Zoek in AARDAPPELPOPPEN MAKEN de zin of de zinnen die erbij passen.
 Schrijf die zinnen achter het woord.

rauw - *Ongekookte of ongebakken aardappels, nee, die eten we niet.*

effen - *Zoek een stukje stof zonder patroontje of figuurtjes erop. Het stukje moet ook maar één kleur hebben.*

- 2 Welke zin in AARDAPPELPOPPEN MAKEN kun je een 'tip' of een goede raad noemen?
Een idee: je kunt aan het stokje met een puntenslijper een puntje maken.

- 3 Hieronder staan woorden uit twee teksten.
 Het zijn teksten over twee verschillende onderwerpen.
 Weet jij waar de woorden bijhoren?
 Schrijf ze maar in de goede kolom.
 Sommige woorden passen in allebei de teksten.
 Die schrijf je in de derde kolom.

TEKST 1	TEKST 2	TEKST 1 EN TEKST 2
aanrecht	achterbank	deurknop
aardappel	antenne	klok
andijvie	banden	radio
biefstuk	carrosserie	stoel
gehakt	chassis	ventilatie
hagelslag	motor	verlichting
karbonade	remlicht	verwarming
pindakaas	stuur	
rijst, soep	trekhaak	

aanrecht aardappel
 achterbank andijvie
 antenne banden
 biefstuk carrosserie
 chassis deurknop
 gehakt hagelslag
 karbonade klok motor
 pindakaas radio
 remlicht rijst soep
 stoel stuur trekhaak
 ventilatie verlichting
 verwarming

- 4 a. *Bijvoorbeeld: De keuken, of: Lekker koken.*
 b. *Enkele voorbeelden: Zorg dat het aanrecht schoon en droog is.*
Was de andijvie goed, zodat alle slakken eruit zijn.
Bak de biefstuk op hoog vuur in twee minuten bruin.
- 5 a. *Bijvoorbeeld: De auto, of: In de garage.*
 b. *Enkele voorbeelden: De verlichting van de auto deed het niet.*
De auto moest naar de garage.
Daar konden meteen de banden verwisseld worden.

Pietje Puk is Postbode in Keteldorp.
 Hij gaat op vakantie naar Frankrijk.
 Maar eerst moet hij nog naar de kapper en naar de tandarts ...
 Lees het verhaal nog eens op bladzijde 28.
 Of gebruik hetzelfde verhaal op bladzijde 28 van het antwoordenboek.

Is het een leuk toneelstukje geworden?

Hieronder staat een voorbeeld van hoe het verder kan gaan.

Natuurlijk zal jullie toneelstukje er anders uitzien. Je kunt andere dingen zeggen en je kunt andere aanwijzingen gegeven hebben.

(het toneelstuk gaat verder ...)

Pietje: *(denkend, met hand aan hoofd, praat zichzelf moed in)*
'Als ik op reis ben en ik krijg kiespijn, wat dan? Dat is ook geen pretje.
Nou, vooruit dan maar. Even door de zure appel heen bijten, postbode.
Even flink zijn.'
(Pietje pakt de telefoon en draait een nummer.)

Tandarts: *'Hallo! Met Zilverboor.'*

Pietje: *(een beetje verlegen of onderdanig)*
'U spreekt met Pietje Puk, dokter. Kan ik straks even bij u komen?
Ik heb een groot gat in een kies. Vanmorgen kreeg ik opeens veel pijn.
Ik heb een aspirine ingenomen.'

Tandarts: *(vriendelijk, maar beslist)*
'Het spijt me, Pietje, maar ik zit vanmiddag vol.'

Pietje: *(een beetje verward)*
'Eh ... hoe bedoelt u? Vol met wat?'

Tandarts: *(vrolijk)*
'Met patiënten natuurlijk! Kom morgen maar om half twee.'

Pietje: *(een beetje geschrokken)*
'Dan kan ik niet, dokter.'

Tandarts: *(vriendelijk maar ook een beetje verbaasd)*
'Hoezo niet?'

Pietje: *'Dan ben ik op reis naar Frankrijk. Kunt u me vandaag niet even behandelen?'*

Enzovoort, enzovoort ...

Handleiding

PLUSTAAK TAAL/LEZEN is een serie werkboekjes met verrijkingsstof voor groep 3 t/m 5. De werkboekjes lopen op in moeilijkheidsgraad, maar ze zijn niet strikt gebonden aan een bepaalde groep. Dat komt ook tot uitdrukking in de groepsaanduiding op het omslag. Er is een boekje 3/4 en een boekje 4/5. Met werkboekje 3/4 kan al naar gelang het niveau van de kinderen gestart worden in het begin of in de loop van het cursusjaar in groep 3. Een deel van de kinderen kan het boekje in groep 4 voltooien, waarna ze verder kunnen werken met boekje 4/5. Na dit boekje kunnen ze verder met de boekjes van de serie PLUSTAAK TAAL EN PLUSTAAK BEGRIPEND EN STUDEREND LEZEN. Beide series bieden werkboekjes voor de groepen 5/6, 6/7, 7/8 en 8.

De werkboekjes zijn als aanvulling en verrijking te gebruiken naast iedere taal- en leesmethode. Zoals de naam aangeeft is de serie bedoeld voor kinderen die voor dit vakgebied wat meer aan kunnen. Welke kinderen dit zijn kunt u, behalve op basis van uw eigen inschatting, bepalen met behulp van de toetsen uit de methode en de gestandaardiseerde toetsen. Landelijk gezien zijn dit de kinderen die volgens de CITO-toetsen tot de 10 à 25 % beste leerlingen behoren.

Het zijn juist deze kinderen die veelal eerder met hun werk klaar zijn dan de anderen. Ze maken ook weinig fouten. De reguliere leerstof bevat voor hen weinig uitdaging. Ze behoeven zich veelal niet echt in te spannen. Met PLUSTAAK TAAL/LEZEN hebben deze kinderen elke week een eigen extra taak. Deze taken zijn best pittig. Ze zullen zich er echt voor moeten inspannen. Maar het is juist de bedoeling dat ze er zelfstandig uit proberen te komen. Het kan geen kwaad om de kinderen af en toe een beetje op gang te helpen. En als ze bij het maken van de opdrachten eens tegen hun eigen grenzen oplopen en fouten maken, kan dat zeker geen kwaad. Juist van hun fouten kunnen deze kinderen het nodige leren.

Het is ook mogelijk de kinderen gezamenlijk aan bepaalde opdrachten te laten werken. Met name bij opdrachten waar ze in eerste instantie zelf niet uitkomen biedt samenwerking extra mogelijkheden.

Het is niet noodzakelijk vast te houden aan de volgorde van de taken zoals ze in het boekje staan. Hoewel de eerste taken gemakkelijker zijn dan de laatste, is de moeilijkheid van een taak mede afhankelijk van de methode die gebruikt wordt. U kunt daarom afwijken van de volgorde van de taken. U kunt dit ook aan de kinderen zelf overlaten. Als ze een taak erg moeilijk vinden, kunnen ze deze tot later in het jaar bewaren. Op het werkoverzicht achterop het werkboekje kunnen de kinderen bijhouden aan welke taak ze bezig zijn. U kunt hierop ook zelf aangeven welke taken de kinderen moeten maken en de taken die klaar zijn aftekenen of met een beloningsstickertje afplakken.

Met behulp van het antwoordenboek kunnen de kinderen een groot deel van de taken zelf nakijken. Hoewel PLUSTAAK TAAL/LEZEN door de kinderen geheel zelfstandig is door te werken, raden wij u aan hun vorderingen toch goed te volgen. Het zal voor de kinderen een extra stimulans zijn om zich in te spannen deze opdrachten met een betrekkelijk hoge moeilijkheidsgraad goed te maken.

PLUSTAAK biedt u de mogelijkheid om ook eens extra aandacht te besteden aan de meer getalenteerde kinderen. De meeste opgaven lenen zich uitstekend voor overleg, discussie en uitwisseling van ideeën. Dit maakt het mogelijk en zinvol om kinderen samen aan een taak te laten werken, of de antwoorden met elkaar te laten vergelijken. Dit biedt tevens diverse aanknopingspunten om het werk met de kinderen te bespreken, wat het leereffect zeker ten goede zal komen. In zo'n gezamenlijke bespreking kunt u verder op het gemaakte werk ingaan.

- Laat de kinderen vertellen hoe ze een opdracht aangepakt hebben.
- Zijn er nog andere antwoorden mogelijk?
- Laat verschillende antwoorden met elkaar vergelijken. Welke is de beste? Waarom?
- Ga verder in op de inhoud van de leesteksten. Stimuleer de kinderen meer te lezen over onderwerpen waar ze klaarblijkelijk in geïnteresseerd zijn.
- Bespreek de door de kinderen geschreven teksten. Kijk samen hoe de tekst nog verbeterd kan worden. Een leuke tekst kan vervolgens worden verbeterd en gepubliceerd, bijvoorbeeld in de schoolkrant.

We wensen u en uw leerlingen veel plezier met het gebruik van PLUSTAAK.

ISBN 90 5300 036 4
1304

DELUBAS